Sēdes video translācija 23.02.2021 14.00 15.45 17.30

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2199
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=897da5b6-8a3b-49ba-ac5b-024004d6c631&stage=5

23.02.2021. 13.Saeima divdesmit pirmā sēde-ziemas sesija, ārkārtas-attālināti Augstskolu likums: 702/Lp13 *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece, Dagmāra Beitnere-Le Galla, Inese Lībiņa-Egnere*
2021.gada 23. februāra sēde sākas pl. 14:00
sēde slēgta pl. 18:29, sēdes ilgums- 4 h 29 minūtes / 3 h 54 min darbs sēdē pārtraukums līdz 24. februāra pl.14:00

Latvijas Republikas 13. Saeimas ziemas sesijas divdesmit pirmā (attālinātā ārkārtas) sēde 2021. gada 23. februārī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītāja. Labdien, godātie deputāti!
Sāksim izskatīt šā gada 18. februāra trešās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtību.

Darba kārtībā – likumprojekta izskatīšana.

Likumprojekts **"Grozījumi Augstskolu likumā"**, otrais lasījums.

Godātie kolēģi! Vēl pirms sākam darbu ar likumprojektu, lūdzu atvērt sadaļu par procedūru.

Godātie kolēģi! Deputāti Feldmans, Medne, Jurašs, Muižniece, Riekstiņš, Budriķis, Butāns, Znotiņš, Zālīte-Grosa un Žunna lūdz Saeimas šā gada 18. februāra trešās attālinātās ārkārtas sēdes laikā, kura notiek 23. februārī, izsludināt pārtraukumus: no pulksten 15.30 līdz 15.45 (tātad 15 minūtes), no pulksten 17.15 līdz 17.30 (tātad 15 minūtes) un no pulksten 18.30 līdz šā gada 24. februāra pulksten 14.00.

Deputāti nav pieteikušies runāt "par" vai "pret".

Par šo priekšlikumu mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par pārtraukumiem šā gada 18. februāra trešās attālinātās ārkārtas sēdes laikā, kura notiek 23. februārī... Tātad balsosim par šādiem pārtraukumiem: no pulksten 15.30 līdz 15.45, no pulksten 17.15 līdz 17.30 un no pulksten 18.30 līdz šā gada 24. februāra pulksten 14.00! Lūdzu, balsosim! Par - 54, pret - 10, atturas - 1. Tātad pārtraukumi šodienas darbā būs 15 minūtes, un paredzam strādāt šodien līdz pulksten 18.30.

Sāksim izskatīt likumprojektu "Grozījumi Augstskolu likumā", otrais lasījums.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā - deputāts Arvils Ašeradens.

A. Ašeradens (JV).

Labdien, cienījamie kolēģi! Sākam skatīt likumprojektu "Grozījumi Augstskolu likumā".

Komisijas vārdā varu teikt, ka darbu pie šī likumprojekta komisija ir sākusi pagājušajā vasarā un kopumā mēs esam uzklausījuši un izskatījuši 374 priekšlikumus, un esam skatījušies... ne tikai formālos priekšlikumu iesniedzējus, bet arī nozares un sociālos partnerus, un dažādus citus pārstāvjus, kas ir aktīvi piedalījušies šī likumprojekta diskusijās.

Ja runājam par pašu likumprojektu, sākotnējā valdības iesniegtajā versijā bija paredzēti četri lieli jautājumi. Pirmais jautājums bija par jaunu augstskolu tipoloģiju un koledžu regulējuma svītrošanu no Augstskolu likuma, pārceļot to uz Profesionālās izglītības likumu. Tāpat šis likums paredzēja jaunu augstskolu pārvaldības modeli. Šis likums paredzēja arī Augstākās izglītības padomes likvidāciju.

Komisija, izskatot likumprojektu, ir akceptējusi divus no šiem priekšlikumiem - tātad augstskolu tipoloģijas un pārvaldes modeli. Un tātad, izskatot augstskolu tipoloģiju, komisija ir izveidojusi redakcijas, paredzot trīs augstskolu tipus - zinātņu universitāte, mākslas un kultūras universitāte, kā arī lietišķo zinātņu augstskola.

Izvērtējot piedāvāto augstskolu pārvaldes modeli, komisija ir atbalstījusi tālākai virzībai sekojošas pārvaldes institūcijas: augstskolas padomi, augstskolas senātu, augstskolas rektoru, augstskolas satversmes sapulci. Visām šīm izvērtētajām institūcijām komisija ir noteikusi skaidras tiesības un pienākumus.

Attiecībā uz jautājumiem par Augstākās izglītības padomes regulējumu un koledžu regulējumu komisija nolēma, ka... šobrīd Augstākās izglītības padomes likvidāciju komisija neatbalsta, un tātad ir uzdots Izglītības un zinātnes ministrijai līdz augusta beigām sagatavot jaunu regulējumu.

Attiecībā uz koledžu regulējuma svītrošanu Augstskolu likumā, pārceļot to uz Profesionālās izglītības likumu, komisija konceptuāli to ir atbalstījusi, uzdodot Izglītības un zinātnes ministrijai līdz augusta beigām iesniegt attiecīgos grozījumus Augstākās izglītības likumā, kā arī pārējos ar koledžu darbību saistītajos likumos.

Attiecībā uz Augstākās izglītības padomi un koledžu darbību šajā brīdī komisija ir atstājusi likumu negrozītu, tā ka pilnā apmērā likums attiecināms gan uz Augstākās izglītības padomes darbību, gan uz koledžu darbību šajā periodā.

Tā. Kolēģi, ķersimies klāt pie likumprojekta skatīšanas.

1. - deputāta Vucāna priekšlikums, kas paredz grozīt Augstskolu likuma nosaukumu, pārdēvējot to par Augstākas izglītības institūciju likumu. Komisija nav atbalstījusi.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi

Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Labdien, cienītie kolēģi! Mēģināšu pamatot, kāpēc tomēr mums būtu jārunā ne tikai par to vārdu, kas ir minēts likuma nosaukumā, - par augstskolām -, bet kāpēc būtu jārunā plašāk un, iespējams, arī likuma nosaukums būtu pelnījis plašāku tvērumu.

Jūs zināt, ka šis likums ir izveidots 1995. gadā, pieņemts parlamentā, un tajā laikā tiešām akcents šajā likumā bija uz augstskolām un uz to organizatorisko struktūru - kādām jābūt augstskolām, ar kādām funkcijām jānodarbojas un tā tālāk, bet funkcijas šajā 1995. gadā pieņemtajā likumā bija otrajā plānā; priekšējā plānā bija organizatoriskie jautājumi.

Laikam ejot, šajā likumā... Attīstoties visai Eiropas Savienības izglītības telpai atbilstoši Boloņas procesam, ir parādījušies arī jautājumi, kas skar pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību jeb to, ko mēs saucam par koledžu izglītību. Likumā šobrīd ir vesela nodaļa par koledžām. Ašeradena kungs gan minēja, ka komisija konceptuāli ir vienojusies šos jautājumus par koledžām ņemt ārā no šī likuma, tajā pašā laikā jautājums par tā saucamajām īsā cikla augstākās izglītības programmām paliek aktuāls... joprojām būs aktuāls, un tas joprojām kaut kādā mērā būs jārisina arī šī likuma ietvaros - neatkarīgi no tā, kā šo likumu sauks.

Augstskolas un koledžas nebūt nav vienīgās izglītības institūcijas... augstākās izglītības institūcijas, par kurām tiek runāts šajā likumā. Šajā likumā tiek runāts arī par jau Ašeradena kunga pieminēto Augstākās izglītības padomi, kuras loma, iespējams, ir jāmaina, un par to komisija tā kā būtu vienojusies. Bet jebkurā gadījumā tā ir viena no būtiskām institūcijām augstākajā izglītībā. Ir vēl vesela virkne institūciju, kas nodrošina kvalitāti, kas seko līdzi augstskolu akreditācijas jautājumiem un tā tālāk.

Līdz ar to šis priekšlikums (tas nav mans priekšlikums, tas ir priekšlikums, kas ir nācis no nozares) bija par to, ka būtu vēlams arī likuma nosaukumu veidot tādu, kurš tiešām atbilst tam, par ko likumā ir bijusi runa.

Bet es šodien gribētu runāt šajā pašā kontekstā vēl par vienu citu lietu. Tiešām Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija ir ziedojusi veselu pusgadu no sava laika, lai skatītu, manā skatījumā, absolūti nevajadzīgus likuma grozījumus. Tā vietā... Mēs visi zinām, ka pati nozare vairākkārt jau ir piedāvājusi parlamentam sagatavotu kompleksu likumprojektu par to, kā integrēt augstākās izglītības un zinātnes jautājumus. Un es no savas puses liktu vēl klāt, ka būtu jābūt arī tajā likumprojektā lietām, kas skar inovāciju politiku valstī. Lūk, tā vietā, lai mēs tiešām strādātu ar to, kas Latvijas tautsaimniecībai un kompleksai valsts attīstībai būtu nepieciešams, esam mēģinājuši no pavisam slikta izveidot kaut ko tādu, kas, manuprāt, ir vakardiena, nevis rītdiena.

Tāpēc es tiešām aicināšu balsot "par" šo savu priekšlikumu. Es ļoti labi saprotu, ka koalīcija vienalga to neatbalstīs. Un varbūt tas arī tajā komisijas veidotajā tvērumā... ņemot vērā, ka koledžas tiešām šobrīd... no koledžām mēs esam atteikušies... tātad nevis visi, bet koalīcijas deputāti ir vienojušies, ka attiecībā uz koledžām tiks veidots regulējums Profesionālās izglītības likumā.

Un vēl es gribētu minēt to, kāpēc šis likumprojekts... likums vispār sen jau bija jānomaina. Ja mēs paskatāmies augstākās izglītības... likumdošanu, tad šis ir vienīgais likumprojekts... likums, kurš ir palicis veidots pēc organizatoriskā principa. Visi pārējie - gan Vispārējās izglītības likums, gan Izglītības likums, gan Profesionālās izglītības likums, gan Zinātniskās darbības likums - ir veidoti pēc funkcionālā principa: papriekš - funkcijas, pēc tam - organizatoriskā struktūra, kas ir pakārtota funkcijām. Šis likumprojekts... likums vēsturiski ir bijis uzbūvēts otrādi, un sen ir bijis laiks to nomainīt ar funkcionālo likumu.

Atkārtoju vēlreiz, ka šādi piedāvājumi ir bijuši. Diemžēl tā vietā, lai veidotu tiešām mūsdienīgu likumu, mēs pusgadu esam strādājuši tukšgaitā.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labdien, kolēģi! Labdien, priekšsēdētājas kundze! Šobrīd man jāsaka, ka augstskolu reforma vai pārmaiņas augstākajā izglītībā patiešām ir nepieciešamas. Un to uzskatāmi rāda arī tā situācija, kurā mēs šobrīd dzīvojam, tas ir, Covid-19 apstākļos. Visa pasaule, visas valstis, šobrīd meklē jaunas iespējas, jaunas inovācijas, lai augstākā izglītība attīstītos, mainītos un arī pielāgotos, kā arī risinātu kovida seku jautājumu.

Šis likums un šie likuma grozījumi neparāda neko no tā. Tie patiešām ir formāli. Un pats svarīgākais - tajā nav arī finansiāla atbalsta mehānismu. Mēs zinām par Satversmes tiesas lēmumu pārskatīt finansēšanu... tai skaitā - augstākajai izglītībai, bet šajā likuma grozījumā... un arī komisijas diskusijās par finanšu mehānismiem, par to, kā piesaistīt gan zinātnes inovācijām, gan augstākajai izglītībai nepieciešamo finansējumu, ko pašreizējās normas paredz, diskusiju praktiski nebija.

Ja mēs paredzam reformas, to skaitā - arī augstskolu tipoloģijā, tad ir skaidrs, ka tam būs nepieciešams arī papildu finansējums, protams... iespējams, pārskatot to, cik racionāli tiek izmantots esošais finansējums, bet šis nav stāsts par to, augstākajā izglītībā šis finansējums ir katastrofāli zems un katastrofāli nepietiekams.

Līdzīgi gribu teikt arī par tipoloģijā šajā brīdī it kā izslēgto sarunu tematu par koledžām. Koledžas Latvijā faktiski kopš neatkarības atjaunošanas ir ieņēmušas ļoti stabilu vietu. Lai arī īsās programmas savulaik varbūt nebija tik populāras, tagad, skatoties uz pasaules pieredzi, ir skaidrs, ka tieši augstākās izglītības īsās programmas būs tās, kas būs pieprasītas gan skolēniem, beidzot vidusskolu, gan arī pieaugušajiem... Ja mēs runājam par mūžizglītību, ātras pārmaiņas un piemērošanās iespējas ir tas, kas ir pieprasīts. Un, ja Latvija savu pozitīvo pieredzi tagad grib likvidēt, tad droši vien pēc kāda laika mēs attapsimies, ka šīm programmām... ir nepieciešami atkal kādi - iespējams, institucionāli - veidojumi vai jaunas pieejas un arī finansējums, lai nevis nojauktu veco, bet izveidotu jauno.

No vienas puses, piekrītu - jā, Izglītības un zinātnes ministrijas iesniegtie grozījumi jeb likumprojekts ir būtiski pārstrādāts. Taču - cik efektīvi ir šie priekšlikumi? Tie pamatā ir formāli, lai izveidotu vai sarindotu, saranžētu augstskolas, nerunājot par atbalsta iespējām, nerunājot par inovācijām un nerunājot, kā jau minēju, par papildu finansējumu, un - vēl jo vairāk - nerunājot par izglītības vai augstākās izglītības popularizēšanu un tai skaitā prestiža atjaunošanu.

Šis priekšlikums, 1. priekšlikums, jā, ir būtisks, jo tas mainītu arī likuma saturu un funkcionālo pieeju, bet man jāpiekrīt, ka iesniegtie grozījumi, par kuriem mēs visi tagad draudzīgi balsosim, ir faktiski formāli un augstākās izglītības attīstībai maz dodoši, lai neteiktu, ka neko nedodoši.

Aicinu atbalstīt 1. priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

A. Ašeradens. Paldies.

Komisija 1. - deputāta Vucāna priekšlikumu nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputāta Vucāna iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 28, pret - 52, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 2. - deputāta Vucāna priekšlikums paredz to, ka augstākās izglītības institūcijas ir tātad augstskolas vai koledžas.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Kolēģi! Strādājot Saeimas komisijās pie dažādiem likumiem, mēs esam tomēr raduši, ka ikviens termins, kurš likuma tekstā tiek minēts, vai nu pašā tekstā tiek atšifrēts, vai, ja likumā ir ievaddaļa, kurā ir terminu skaidrojumi, tiek skaidrots ievaddaļā.

Šobrīd situācija gan spēkā esošajā likumā, gan arī tajā, kas ir komisijas veidotā redakcija uz otro lasījumu, ir tāda, ka termins "augstākās izglītības institūcija" šajā likumā tiek lietots... piemēram, tas tiek lietots likuma 28. pantā, kur ir runa par to, kas ir profesori un kā profesori tiek pie sava amata augstākās izglītības institūcijās, tajā pašā laikā to, kas ir augstākās izglītības institūcija, mēs varam tikai zīlēt. Tātad es tiešām esmu ar savu priekšlikumu... uzskatot, ka koledžas ir būtiska... arī ir augstākās izglītības institūcijas, esmu iesniedzis priekšlikumu, kā šo terminu skaidrot.

Lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

A. Ašeradens. Paldies.

Komisija šo priekšlikumu nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Vucāna priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 26, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens 3. - Zaļo uz Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums, kas ir analogs deputāta Vucāna priekšlikumam. Un, ņemot vērā, ka Saeima nav atbalstījusi 2. priekšlikumu, šis īsti nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Priekšlikums nav balsojams.

A. Ašeradens. 4. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas paredz augstskolu stratēģisko specializāciju un precīzi apraksta definīcijā, kas tad ir augstskolu stratēģiskā specializācija.

Sēdes vadītāja. Priekšlikums komisijā ir atbalstīts, un deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. Paldies.

5. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas likuma definīcijās paredz, kas ir attīstības stratēģija. Komisija šo priekšlikumu ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 6. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 3. pantu. Komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. Attiecīgi 7. un 8. priekšlikums...

7. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Tas ir analogs 6. priekšlikumam, un to komisija jau ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 8. - Juridiskā biroja priekšlikums, kas ir analogs 6. un 7. priekšlikumam. Un arī to komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 9. - deputāta Vucāna priekšlikums, kas paredz augstskolu tipus. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 13. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 10. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas nosaka... Jā, ir daļēji atbalstīts un iekļauts 13. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 11. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 13. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 12. - deputātes Kursītes priekšlikums, kas nosaka augstskolu definīciju. Arī ir daļēji atbalstīts un iekļauts 13. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 13. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas nosaka definīciju - kas tad ir augstskolas. Ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 14. - deputāta Ašeradena priekšlikums, kas nosaka, kāda veida augstskolas ir paredzētas Latvijā. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 13. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 15. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas nosaka augstskolu dibinātāja kompetenci stratēģiskās specializācijas jomā. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 16. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas nosaka augstskolu tipus. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 29., 37., 43., 51., 55., 59. un 60. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 17. - frakcijas KPV LV priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 29., 37., 43., 51., 55., 59. un 60. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 18. - deputāta Vucāna priekšlikums, kas paredz to, ka augstskolas ir universitātes tipa augstākās izglītības institūcijas. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Labdien vēlreiz, kolēģi! Augstskolu vidē ir tāds termins "universitātes tipa augstākās izglītības institūcija". Ar to tiek saprasta tāda augstākās izglītības institūcija, kurā vienlaikus tiek apgūtas gan augstākās... augstākā līmeņa zināšanas, gan arī tiek veikts pētnieciskais darbs. Pretstatā tam tā saucamajās īsā cikla programmās jeb tajās programmās, ko mēs saucam par koledžas programmām, uzsvars pamatā ir tikai uz profesijas apgūšanu, uz prasmēm, daudz mazākā mērā - uz iemaņām veikt zinātniskās pētniecības darbu.

Nu, tajās diskusijās, kas mums bija komisijā, neviens neiebilda pret to, ka tiešām ar terminu "augstskola" mēs saprotam tādu institūciju... Un runa šeit ir gan par to, ko beigās nosauca par zinātņu universitātēm, gan par to, ko nosauca par lietišķo zinātņu augstskolām, gan par to, ko nosauca par mākslas un kultūras universitātēm... ka visās šajās augstākās izglītības institūcijās zinātnei, radošajam darbam un pētniecībai ir jābūt pārstāvētiem savstarpēji saskaņotās proporcijās.

Lūk, mans priekšlikums bija par to, ka, protams, mums nepārprotami būtu jāpasaka, ka visas augstskolas ir augstākās izglītības institūcijas - pretstatā tam, ka koledžas varētu būt... varētu nebūt universitātes tipa institūcijas.

Es šo savu priekšlikumu tomēr atsaukšu. Un pamatošu - kāpēc. Es atsaukšu to, tāpēc ka, ja mēs par to pēkšņi nobalsotu, tas konfliktētu ar to redakciju, kas ir komisijas izveidotā redakcija un pret ko man iebildumu nav.

Līdz ar to es atsaucu 18. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Un priekšlikums ir atsaukts.

A. Ašeradens. 19. - deputāta Vucāna priekšlikums, kas definē universitāšu darbību. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 29. un 37. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 20. - deputāta Vucāna priekšlikums, kas definē zinātņu augstskolu darbību. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 51. un 55. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 21. - deputātes Kursītes-Pakules priekšlikums, kas runā par mākslas un kultūras augstskolu uzdevumiem. Ir daļēji atbalstīs un iekļauts 59. un 60. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 22. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums, kas paredz aizstāt vārdu "augstskola" ar vārdu "universitāte" likumprojekta 3. panta 2.[1] daļā. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 59. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 23. - deputāta Teirumnieka priekšlikums, kas paredz izslēgt attiecīgā likuma 3. panta trešās daļas 4. apakšpunktu. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst... Vienu mirklīti! Ir pieprasīts balsojums par 23. priekšlikumu. Par 23. priekšlikumu tātad ir pieprasīts balsojums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 23. - deputāta Teirumnieka priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 27, pret - 33, atturas - 11. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 24. - deputāta Ašeradena priekšlikums, kas nosaka universitāšu uzdevumus. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 29. un 37. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 25. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 43. - komisijas priekšlikumā. Un arī šis priekšlikums runā par universitāšu uzdevumiem.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 26. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums, kas runā par universitāšu... par kritērijiem, kuriem jāatbilst universitātei. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 43. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 27. - deputātes Kursītes-Pakules priekšlikums, kas runā par universitāšu darbību. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 43. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 28. - deputāta Vucāna priekšlikums, kas runā par universitāšu kritērijiem. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 43. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 29. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas nosaka jaunu nosaukumu "zinātnes universitāte", paredz definīciju zinātnes universitātei. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 30. - deputāta Teirumnieka priekšlikums, kas paredz 3. pantā izslēgt piedāvāto $3.^{1}$ daļas 2. apakšpunktu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 31. - deputāta Ašeradena priekšlikums, kas runā par universitāšu darbības kritērijiem. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 43. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 32. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas runā par lietišķo zinātņu augstskolas darbības kritērijiem. Daļēji atbalstīts un iekļauts 56. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 33. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums, kas runā par zinātņu augstskolas darbības kritērijiem. Daļēji atbalstīts un iekļauts 56. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 34. - deputāta Vucāna priekšlikums, kas paredz aizstāt vārdus "lietišķo zinātņu" ar vārdu "zinātņu". Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Cienītās kolēģes un godātie kolēģi! Atkal stāsts ir par terminoloģiju.

Komisija vienojās, ka tām universitātēm, kuras šobrīd sauc vienkārši par universitātēm, pieliks priekšā vārdiņu "zinātņu", lai sauktu tās par zinātņu universitātēm, tādā veidā akcentējot to, ka zinātniskajai darbībai un studiju darbam ir jābūt vienotam procesam šajās augstskolās. Taču neviens no mums, es ceru, nešaubās, ka arī visās pārējās augstskolās studiju... pētnieciskajam, zinātniskajam darbam un mācību darbam, studiju darbam ir jābūt kā vienam otru papildinošiem elementiem. Tāpēc jau... Vismaz tā tiek teikts, ka šos likuma grozījumus mēs veicam tādēļ, lai šādu kārtību iedibinātu.

Runājot par terminoloģiju, termins "lietišķo zinātņu universitāte", kuru šobrīd ir paredzēts attiecināt uz visām tām augstskolām, kuras nebūs zinātņu universitātes un kuras nebūs arī kultūras un mākslas universitātes... nu, manā skatījumā, tā pieeja nav īsti korekta, tāpēc ka šis termins ir aizguvums no angļu valodas... no tā, ko daudzās valstīs tiešām lieto... bet pašā Lielbritānijā tādu terminu nelieto, un tātad... tas termins ir *applied sciences university*. Lielbritānijā lieto to pašu vārdu - "koledžas" *(college)*, ar to saprotot gan kaut ko citu, nekā mēs saprotam koledžas. Lieto dažādus citādus augstskolu apzīmējumus, bet ne šo - *applied sciences university*.

Šādi terminu tulkojot un piemērojot jeb mēģinot adaptēt situācijai, terminu lieto Somijas augstskolas, dažas no Vācijas augstskolām, bet tās ir tās augstskolas, kas tiešām ir nākušas... un veidojušās... var teikt tā: mūsu izpratnē tas būtu - no tehnikumiem pārveidojoties tā kā par mūsu koledžām. Un tas īsti saturiski neatbilst tam, ko mēs saprotam ar vārdu "augstskola".

Šis vārds - "lietišķo"... zinātņu augstskola... Pret to, ka liek klāt vārdu "zinātņu" pie augstskolas, man iebildumu nav, bet ar vārdu "lietišķo" mēs it kā vēlamies pasvītro to - es vismaz tā saprotu -, ka šajās augstskolās strādās tikai ar tādām piezemētām pētnieciskām lietām, kas ir tiešā veidā saistītas ar pielietojumiem, bet ka praktiski netiks īstenots tas, ko sauc par fundamentālo zinātni.

Tajā pašā laikā tie cilvēki, kuri tiešām zinātnē ir strādājuši un savu mūžu zinātnei veltījuši, un vienlaikus arī mācījuši jaunos zinātniekus, ļoti labi saprot, ka šie divi zinātnes zari - fundamentālā un tā saucamā lietišķā zinātne - var pastāvēt tikai savstarpējā mijiedarbībā. Arī reālā situācija Latvijā ir tāda pati, un to es varu apliecināt ar konkrētiem piemēriem, ka ir jomas, kurās tās augstskolas, kurām nebūs šī universitātes nosaukuma, tīri profesionāli un arī fundamentālās zinātnes ziņā ir ar lielāku potenciālu, ar lielāku kapacitāti nekā atsevišķas... nekā šo jomu pārstāvju... pārstāvniecība dažās no universitātēm.

Es runāju par to, ka pastāv... ir jādod iespēja arī pārējām augstskolām kādā no atsevišķiem virzieniem, tur, kur tām tiešām ir potenciāls, iet ne tikai plašumā... iet ne tikai tagad... mācīšanas ziņā un lietišķo pētījumu ziņā, bet tiešām nodarboties ar nopietniem, fundamentāliem pētījumiem.

Vārda "lietišķo" pielikšana priekšā zinātņu augstskolas nosaukumam, manuprāt, ir lieka.

Es saprotu, ka šobrīd daudzos likuma grozījumos, ko piedāvāja Izglītības, kultūras un zinātnes komisija, termins "lietišķo zinātņu augstskola" ir iestrādāts, bet, ja jūs atbalstītu konceptuāli to, ka mēs paliekam vienkārši pie zinātņu augstskolām - un tas atbilst lietas būtībai -, tad trešajā lasījumā šīs nepieciešamās tehniskās korekcijas varētu arī veikt.

Aicinu atbalstīt manu priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

A. Ašeradens. Jā, paldies.

Komisija par šo jautājumu diezgan plaši diskutēja, un komisija tomēr vienojās veidot skaidru nodalījumu - zinātņu universitātes un mākslas universitātes, un lietišķo zinātņu augstskolas... ļoti līdzīgi, kā Vucāna kungs... paredzot katrai savus uzdevumus un katrai savu specializāciju, nošķirot tieši šo fundamentālo pētījumu daļu.

Tā ka komisija pēc diskusijām šo priekšlikumu nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 34. - deputāta Vucāna priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 27, pret - 52, atturas - 3. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 35. - deputāta Vucāna priekšlikums, kas runā par zinātņu augstskolu kritērijiem. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 56. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 36. - frakcijas KPV LV priekšlikums, kas runā par mākslas universitātēm un to mērķiem. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 60. un 61. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 37. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas runā par zinātnes universitātes darbības mērķiem. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 38. - deputāta Ašeradena priekšlikums, kas runā par lietišķo zinātņu augstskolas uzdevumiem. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 51. un 55. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 39. - deputātes Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas runā par mākslas un kultūras augstskolu atbilstību kritērijiem. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 61. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 40. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums, kas runā par mākslas un kultūras augstskolu darbības uzdevumiem. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 61. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. Savukārt 41. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums, kas arī runā par mākslas un kultūras augstskolu darbības kritērijiem. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

A. Ašeradens. 42. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums, kas runā par mākslas un kultūras augstskolām. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 59., 60. un 61. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 43. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas runā par zinātnes universitātes uzdevumiem savu mērķu sasniegšanai. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Labdien, augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Es runāšu par šo priekšlikumu tieši sadaļā par kvantitatīvo rādītāju, kas ir iestrādāts likumā, - tie ir četri tūkstoši studenti. Un mēs visi saprotam to, ka šī barjera attieksies tikai... tieši uz divām universitātēm... un, iespējams, arī uz trešo, bet konkrēti tās būs tiešā veidā uzreiz Daugavpils Universitāte un Liepājas Universitāte.

Un, manuprāt, tas īsti... ja mēs skatāmies tieši Daugavpils Universitāti, manuprāt, tas īsti nav pieņemami. Un es jums minēšu sešus argumentus, kāpēc es tā uzskatu.

Pirmām kārtām - investīciju samazinājums pētniecībā. Līdzekļu apjoms pētniecībai, kas būs paredzēts zinātnes universitātēm... Daugavpils Universitātei būs ierobežotas pieejas tam. Tāpat praktiski nebūs ārpus Rīgas reģiona pieejami šie finansējumi.

Pašlaik... ja mēs skatāmies Daugavpils Universitāti, tad redzam, ka divas trešdaļas no budžeta ir projektu finansējums. Esot augstskolai, tas viennozīmīgi kritīsies, un tas notiks Latgalē - reģionā, kurš šobrīd jau ir viens no depresīvākajiem valsts reģioniem.

Daugavpils Universitātē ik gadu tiek realizēti apmēram 70 dažādi projekti, kuru skaits pēc statusa maiņas varētu būtiski kristies. Daugavpils Universitātē ir speciāli studentu... pētniecības granti, kas palielina zinātnē iesaistīto studentu skaitu. Ik gadu universitātes zinātnieki publicē apmēram 200 prestižajos... prestižajos šajos... zinātniskos rakstus, kas tiek publicēti *Scopus* un *Web of Science* datubāzēs. Pēc šādu grozījumu pieņemšanas tas būtiski... pilnīgi noteikti kritīsies, samazinoties finansējumam.

Otrais punkts, par ko es gribēju runāt, ir no valsts drošības aspekta. Daugavpils Universitāte ir pilnīgi noteikti galvenā latvietības saliņa pilsētā un reģionā. Daugavpils Universitātē studē 80 procenti no Latgales reģiona; apmēram 75 procenti, pēc statistikas, paliek strādāt reģionā un ir lojāli Latvijas valstij. Universitāte atrodas Eiropas Savienības pierobežā, un savā ziņā tas ir tikpat svarīgi kā NATO bāzu esamība šajos reģionos. Iedzīvotāju aizplūšana būs daudz mazāk iespējama, ja studentiem būs iespēja studēt doktorantūrā un veikt pētījumus, un saņemt arī par to finansējumu.

Treškārt. No reģiona un valsts attīstības aspekta mazināsies zinātniskais potenciāls, kapacitāte, universitātes pienesums reģiona ekonomikai un tā tālāk. Pašlaik Daugavpils Universitātes... zinātnes izvērtējumā... akadēmiskām pētniecības jomām... ir dažādās jomās... reģionu pētījumi, ir sociālo zinātņu pētījumi, bioloģiskie pētījumi, kas ir saņēmuši augstas atzīmes gan starptautiski, gan Latvijas līmenī.

Ceturtkārt. Starptautiskai sadarbībai ir noteicošs universitātes statuss. Parasti sadarbība līdzvērtīgi... sadarbojas līdzvērtīga statusa iestādes. Šobrīd, ja Daugavpils Universitāti noņems no universitātes statusa, noņemot nost ar šiem grozījumiem, kas tiek paredzēti, mazināsies iespējas apgūt kopīgus projektus, daudz grūtāk būs iekļauties universitāšu konsorcijos un tā tālāk.

Daugavpils Universitāte jau tagad ir Eiropas Universitāšu asociācijas biedre. Pēc statusa zaudēšanas būs ierobežota iespēja darboties universitāšu konsorcijos, asociācijās un tā tālāk. Cietīs arī savā ziņā Latvijas pārstāvniecība šajās organizācijās.

Piektkārt. Daugavpils Universitāte veido galveno Latgales reģiona zinātnisko potenciālu, jo jau tagad ir... doktora grādi jau šobrīd ir apmēram 70 procentiem no ievēlētā akadēmiskā personāla. Šobrīd esošais Augstskolu likums paredz tikai 50 procentus. Tas nozīmē to, ka tas būs zināms regress visam Latgales reģionam, kolēģi.

Manuprāt, šādu grozījumu apstiprināšanas dēļ gan kritīsies zinātniskā kapacitāte, gan tas ietekmēs būtiski arī visa reģiona attīstību.

Un visbeidzot - sestkārt. Ja Daugavpils Universitāte nebūs universitāte, noteikti daudz straujāk kritīsies studentu skaits. To mēs redzam, analizējot citu Latvijas augstskolu studentu skaitu. Daugavpils Universitātē tas šobrīd ir apmēram 2,2 tūkstoši. Citās augstskolās - zem tūkstoša. Rezultāts būs tas, ka Latgalē kritīsies cilvēku skaits, kuri ir ar augstāko izglītību, tātad - arī reģiona attīstības iespējas.

Kolēģi! Šis skaitlis, kas ir ielikts šajā piedāvājumā, četri tūkstoši, man liekas pilnīgi nepamatojams, un es aicinātu to izslēgt un neatbalstīt šo komisijas sagatavoto priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Marijai Golubevai.

M. Golubeva (AP!).

Godātie kolēģi! Šis priekšlikums - Izglītības, zinātnes un kultūras komisijas priekšlikums - kopumā ir atbalstāms, jo tas apraksta zinātnes universitātes uzdevumus un kopumā apraksta tos korekti. Tomēr ir viens punkts, par kuru mēs, "Attīstībai/Par!", neesam pārliecināti un kuru mēs mēģināsim labot uz trešo lasījumu. Un tas ir apakšpunkts par to, ka humanitārajās zinātnēs - atšķirībā no visām pārējām zinātnēm - par zinātniskās darbības kvalitāti liecina nevis starptautiski citētas publikācijas, bet publikācijas Latvijas un Lietuvas recenzētajos žurnālos.

Tiem kolēģiem, kuri varbūt nav, teiksim tā, strādājuši daļu savas dzīves akadēmiskajā pasaulē, es īsi izstāstīšu, ar ko atšķiras starptautiski citējama publikācija no recenzēta žurnāla.

Recenzētais žurnāls, lai pieņemtu rakstu publikācijai, lūdz diviem zinātniekiem uzrakstīt īsu recenziju par šo rakstu. Savukārt paša žurnāla publikāciju kvalitāte netiek obligāti salīdzināta ar citu žurnālu starptautisko publikāciju kvalitāti. Citējamības indekss savukārt norāda, cik bieži šī konkrētā žurnāla publikācijas tiek citētas starptautiski citu zinātnieku darbos. Tātad citējamība ir pēc būtības daudz nopietnāks kritērijs nekā vienkārši recenzija.

Veidojot mākslīgi pazeminātus standartus humanitārajām zinātnēm, mēs nepalīdzam Latvijas humanitārajām zinātnēm attīstīties un kļūt atpazīstamākām pasaulē. Gluži otrādi!

Es esmu pārliecināta, ka latviešu literatūra un valoda un Latvijas vēsture ir nopietns, fundamentāls zinātnes izpētes priekšmets - tāpat kā franču literatūra, angļu valoda un, piemēram, Kanādas vēsture. Un tādā gadījumā nav skaidrs, kāpēc mēs gribam pazemināt standartus, lai šos izpētes priekšmetus padarītu par kaut kādu īpaši, kā lai saka, saudzējamu un nepietiekoši zinātniski augsti vērtējamu zinātnes jomu.

Ir gana skaidrs, ka izcili Latvijas pētnieki vienmēr ir bijuši spējīgi publicēt savus darbus starptautiskajā, ļoti augsti atzītajā līmenī. Savā agrākajā zinātniskajā darbībā man gadījies saskarties ar izciliem Latvijas vēsturniekiem - Ilgvaru Misānu, Gvido Straubi, Gustavu Strengu no jaunās vēsturnieku paaudzes. Es varu apliecināt, ka viņiem droši vien nekad neienāktu prātā pazemināt standartu savām publikācijām un domāt tikai par to, kā nokļūt tikai Latvijas vai Lietuvas recenzētajos žurnālos, nevis publicēties, piemēram, Vācijas vai Anglijas, vai kādas citas Eiropas valsts starptautiski citētajos žurnālos. Arī Latvijā ir starptautiski citēti žurnāli, arī Lietuvā ir starptautiski citēti žurnāli, bet tie nav visi...

Bet tad jautājums ir - kāpēc mēs gribam mākslīgi pazemināt tieši humanitārajām zinātnēm šo standartu? Tas pēc būtības viņus pašus iedzen tādā ne visai apskaužamā situācijā.

Mēs noteikti iebilstam pret šo, un mēs iesniegsim attiecīgus grozījumus uz trešo lasījumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Edgaram Tavaram.

E. Tavars (ZZS).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godātie kolēģi! Ja mēs runājam par 43. priekšlikumu... Nu, kā jau mans kolēģis minēja, četri tūkstoši studējošo skaits - kritērijs universitātēm...

Ko mēs ar šo vēlamies panākt? Mēs labi zinām, ka šis kritērijs attiecas faktiski uz divām universitātēm - Daugavpils Universitāti un Liepājas Universitāti. Mans kolēģis jau uzskaitīja būtiskos argumentus, kāpēc ir nepareizi mainīt statusu Daugavpils Universitātei.

Ko mēs, Latvijas Saeima, iegūstam ar to, ka mēs reģionā zaudējam universitāti? Tā ir ne tikai latvietības sala (tiešām!), ne tikai vieta, kur jaunie zinātnieki publicējas prestižajos zinātniskajos izdevumos, apgūst zinātni ārpus Rīgas, bet tā tiešām ir Latvijas drošība. Tā ir faktiski Eiropas Savienības ārējā robeža, kur atrodas šī universitāte, kura veiksmīgi sadarbojas ar daudzām citām pasaules universitātēm pētniecībā un tamlīdzīgi. Absolūtais vairums šīs universitātes absolventu paliek strādāt reģionā, viņi ir absolūti lojāli Latvijas valstij, ar ļoti labu izglītību.

Saglabājot šo statusu, universitātei ir iespējams pieteikties dažādiem grantiem un atbalsta mehānismiem, veiksmīgi sadarbojoties ar citām pasaules universitātēm. Mēs to visu zaudējam ar vienu teikumu, ieliekot šo kritēriju - četrus tūkstošus.

Kolēģi! Es tiešām aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu, lai mēs no šī priekšlikuma noteikti atteiktos, lai mēs saglabātu vienu spēcīgu zinātnes centru ārpus Rīgas reģiona: Latgales reģionā - spēcīgu Daugavpils Universitāti.

Kolēģi, es aicinu balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Edgaram Kucinam.

E. Kucins (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Jautājums, uz kuru līdz šim brīdim vēl aizvien neesmu atradis atbildi, - kādēļ, lai augstskola varētu pretendēt uz universitātes statusu, minimālajam studējošo skaitam ir jābūt tieši četriem tūkstošiem. Kāpēc ne pieciem tūkstošiem vai ne diviem tūkstošiem simts? Nevienā no man pieejamajiem Izglītības un zinātnes ministrijas iesniegtajiem dokumentiem, publiskajā telpā izskanējušajām diskusijām, pētījumos pamatotu loģisku skaidrojumu šiem cipariem neesmu atradis. Kurš man var paskaidrot, ar ko augstskola, kas izpildījusi visus kvalitatīvos kritērijus, bet kurā mācās trīs tūkstoši deviņi simti studentu, ir sliktāka par to, kur mācās četri tūkstoši studentu?

Plānojot šo augstākās izglītības reformu, ko mēs izvirzām par prioritāti? Izglītības kvalitāti? Zinātniskos sasniegumus? Vai kaut kādus no gaisa paņemtus kvantitatīvos rādītājus? Kāds ieminējās par augstskolu reitingiem. Papētiet tos un redzēsiet, ka augšgalā ir tādas, kur studē krietni mazāk nekā četri tūkstoši studentu. Starp citu, tās apsteidz arī mūsu Latvijas Universitāti, kur mācās vairāk nekā 15 tūkstoši. Un Eiropā studējošo skaits kā noteicošais kritērijs augstskolā nepastāv. Viņiem ir svarīgi kvalitatīvie kritēriji.

Nevienam nav noslēpums, ka universitātes statusa saņemšanai atbilstoši jaunajām prasībām pašlaik nekvalificējas divas reģionālās universitātes. Kā kolēģi jau minēja, tās ir Liepājas un Daugavpils. Mani kā Latgales pārstāvi, daugavpilieti, īpaši satrauc Daugavpils Universitātes liktenis, kura no padomju laika pedagoģiskā institūta, iegūstot universitātes statusu, pārtapusi par nozīmīgu daudzprofilu augstākās izglītības centru ar augstu pievienoto zinātnisko vērtību. Neskatoties uz to, ka tās studentu skaits nekad nav pārsniedzis trīs tūkstošus, tā šobrīd ir vadošā iestāde bioloģijas un vides jautājumu pētniecībā un būtībā ir Latvijas zaļākā mācību iestāde. Tai ir pieejamas modernas iekārtas un izveidotas laboratorijas, bet universitātes statusa iespējamā zaudēšana ierobežos liela mēroga projektu attīstību.

Kolēģi, būsim atbildīgi un par prioritāti izvirzīsim izglītības kvalitāti! Ļausim zinātnei attīstīties arī reģionos!

Paldies.

Aicinu neatbalstīt priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze un kolēģi! Es arī aicinu šobrīd neatbalstīt šo priekšlikumu, 43., un vairāk skatos no tāda augstākās izglītības sistēmas viedokļa un lēmumu pieņemšanas sekām sistēmiski.

Pirmkārt, jau tādēļ, ka, veidojot šo jauno tipoloģiju vai sagrupējot augstākās izglītības institūcijas citādi nekā līdz šim, tikai vienam no tipiem ir palicis kvantitatīvais rādītājs, visām pārējām tas tika noņemts, atcelts un netiek izvirzīts kā kritērijs. Tas nozīmē, ka tā nav sistēmiska pieeja.

Otrkārt, Izglītības un zinātnes ministrija diskusijās kā nozares vadošais politiskais resors nekad īsti nav atbildējusi uz jautājumu, ko īsti ieskaitīs šajā kvantitatīvajā kritērijā. Esmu uzdevusi jautājumus komisijā, vai šajā skaitliskajā rādītājā, kvantitatīvajā rādītājā, ietilptu arī mūžizglītībā iesaistītie studenti. Tātad tas, kas Latvijai ir aktuāli, tas, kas šobrīd kovida seku likvidēšanā ir īpaši aktuāli un ko pasaules augstākās izglītības iestādes jau dara. Vai studējošos mūžizglītības

programmās ieskaitīs šajā kvantitatīvajā rādītājā? Atbilde bija: "Jā, varbūt. Skatīsimies, mēs to redzēsim."

Tātad šis kvantitatīvais rādītājs šobrīd nav atbalstāms, jo politikas veidotājiem nav īsti skaidrs, kā nonāks pie šī skaita.

Treškārt, kā jau minēju, citām augstskolām šis rādītājs tika mainīts un atcelts. Līdz ar to nav saprotams, kāpēc tieši viena tipa augstskolām tas tiek izvirzīts kā rādītājs, arī tādēļ, ka netiek rādīts, vai tam ir kāda ietekme uz finanšu piešķīrumu, tātad taupīšanas nolūkos, lai izmantotu jau tā niecīgo augstākās izglītības finansējumu, kas ir pieejams no valsts budžeta, vai tas dotu ietaupījumu, norādītu racionālu izmantojumu finanšu ziņā.

Ceturtkārt, šie likuma grozījumi nerāda arī to, kā nozares plānotājs augstākās izglītības politikas virzienā vai jomā redz augstākās izglītības institūciju attīstību un arī institūciju tīklu pēc reģionālās reformas.

Kā zināms, šie likuma grozījumi nedod atbildi, kā tiks attīstītas, pilnveidotas vai atbalstītas reģionos augstākās izglītības institūcijas. Un, protams, saruna ir tieši par Liepājas Universitāti un Daugavpils Universitāti.

Pēc reģionālās reformas šo augstskolu nozīme reģionu attīstībā būtiski pieaugs, visticamāk, arī grozot kādu no īstenotajām studiju programmām visos līmeņos vai vismaz bakalaura līmenī un maģistra līmenī, tai skaitā uzsverot sadarbību arī ar kādu no profesionālās izglītības iestādēm, tai skaitā uzsverot arī augstākās izglītības sadarbību ar koledžām, iespējams, pastiprinot šo augstākās izglītības institūciju nozīmi pirmā līmeņa augstāko programmu īstenošanā.

Es piekrītu arī kolēģiem, kas teica, ka zināmā mērā tiek apdraudēta mūsu augstākās izglītības atpazīstamība starptautiski tajā ziņā, ka vismaz kopš 2012. gada, kad ir arī īstenotas zināmas reformas augstākās izglītības programmu pārskatīšanā, samazināšanā, strukturēšanā, akreditācijā, vienmēr universitātēm - un tieši universitātēm! - ir izvirzīti īpaši augsti kritēriji. Un universitātes, tai skaitā Liepājas Universitāte un Daugavpils Universitāte, ir tiekušās un šos kritērijus pildījušas.

Cik saprotams, pamatkritērijs, kas tagad pēkšņi ir izdomāts tikai vienai augstskolu tipoloģijas sadaļai, ir kvantitatīvie rādītāji. Tas nozīmē, ka arī starptautiskā atpazīstamība un prestižs būs negatīvi ietekmēti, jo vairākās sadarbības programmās šīs abas augstskolas nevarēs piedalīties, jo programmas ir veidotas tieši universitātēm. Līdz ar to mēs zaudēsim arī savu atpazīstamību un prestižu, un, iespējams, arī iespēju vai interesi citu valstu potenciālajiem studentiem studēt Latvijā. Kā zināms, tieši augstākās izglītības eksports ir ļoti būtisks gan finanšu ziņā, gan arī Latvijas prestiža ziņā, īpaši runājot par augstāko izglītību.

Tādēļ šobrīd aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu, iespējams, turpināt diskusijas par saprātīgiem kritērijiem un saprātīgu augstākās izglītības tīkla izveidi Latvijā, tai skaitā pēc reģionālās reformas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Janīnai Kursītei-Pakulei.

J. Kursīte-Pakule (NA).

Cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Es turpināšu sarunu, ko jau iesāka kolēģe Marija Golubevas kundze.

Es piekrītu, ka Latvijas zinātnes starptautiskā atpazīstamība ir jāsekmē, par to nevar būt šaubu, bet, kāpjot no pašu iepriekšējā pašpietiekamības grāvja, pēdējos gados ir pieņemti normatīvie akti, kas liek krist pretējā grāvī, proti, latviešu zinātniskā valoda tiek izstumta no dzīvās aprites.

Par zinātnieka kvalitātes latiņu ir kļuvis LZP eksperta statuss. Lai iegūtu eksperta tiesības humanitārajās zinātnēs, nepieciešami trīs raksti pēdējo trīs gadu laikā *Scopus*, *Web of Science*, *ERIH* datubāzē. Tā nav pārlieka prasība, ja strādā pie kādas no globālām tēmām. Tā ir pārlieka prasība letonistiem, vēsturniekiem, valodniekiem, literatūrvēsturniekiem, droši vien arī lauksaimniecības zinātniekiem, arī ģeogrāfiem, jo nozīmē rakstīt nevis par to, kas Latvijai būtu svarīgi, bet rakstīt, piemērojoties konjunktūrai.

Ar to tiek diskriminēta latviešu zinātniskā valoda, arī mūsu augstākā izglītība. Jaunajai zinātnieku paaudzei pazūd jebkāda jēga rakstīt dzimtajā valodā un attīstīt zinātnisko terminoloģiju. Zinātnieki taču saņem atalgojumu no valsts budžeta, un viņiem vajadzētu darboties valsts attīstības, tostarp zinātnes attīstības, labā. Tiek liegta zinātnieku brīva izvēle, kādā zinātniskajā (es pasvītroju - zinātniskajā!) izdevumā kurā valstī kādā valodā publicēt savus darbus. Kāpēc lai Latvijas slāvisti nevarētu savus darbus publicēt prestižos zinātniskajos izdevumos Polijā vai Krievijā, somugristi - Igaunijā vai Somijā, ģermānisti - Vācijā? Poļiem, vāciešiem ir dziļi vienaldzīgi, vai viņu izdevumiem ir starptautiska redkolēģija vai nav. Galvenais, lai redkolēģijā būtu vērā ņemami zinātnieki. Mums - nē. Galvenais - lai vairāk ārzemnieku.

Sakāpinātais mazvērtības komplekss neļauj pretendēt uz LZP eksperta tiesībām tostarp monogrāfiju autoriem latviešu valodā, jo monogrāfiju labākajā gadījumā ieskaitīs viena raksta vērtē. Savukārt kolektīvās monogrāfijas, zinātniskie rakstu krājumi latviski vispār netiek uzskatīti par LZP eksperta kritēriju uzmanības vērtiem. Piemēra pēc - fundamentālas kolektīvās monogrāfijas "Lībieši. Vēsture, valoda un kultūra" vai "Varas Latvijā no Kurzemes hercogistes līdz neatkarīgai valstij" rakstītas it kā tukšgaitā, it kā sava prieka pēc, jo LZP ekspertu tabulai šie darbi nav pieņemami, toties pieņemams piecu vai sešu autoru īsraksts *Scopus* datubāzē.

Šeit citēšu vienu no mūsu cienījamākajiem juristiem: "Valstij ir jāapzinās, ka tā ir atbildīga ne tikai par izglītību valsts valodā, bet arī par zinātni valsts valodā." Šī gada februāra "Jurista Vārda" numurā ir Valsts prezidenta kancelejas juridiskās padomnieces Ineses Kahanovičas raksts, kurā viņa argumentēti iestājas par zinātnieka brīvību publicēties tur, kur viņš uzskata par atbilstošu, nevis *Scopus*, *ERIH* vai *Web of Science*, jo šīs datubāzes pieder korporācijām, kuru datubāzu īpašnieki ir vai nu Nīderlandē dibināts uzņēmums, vai ASV dibināta korporācija. Vairāki Zviedrijas un Vācijas pētniecības institūti ir vērsušies, jau norādot, ka aizvien pieaugošā cenu politika slāpē atvērtās zinātnes virzību un apdraud universitāšu bibliotēku pastāvēšanu.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, bet nekādā ziņā es arī neiestājos par to, ka tikai un latviski ir jāraksta zinātniekiem, bet tām jābūt divām līdzvērtīgām iespējām. Un letonistiem vārda plašākā nozīmē jābūt iespējai - pilnvērtīgai iespējai - publicēties latviešu vai lietuviešu valodā. Un, protams, kad tēma to prasa, arī attiecīgās ārzemju publikācijas publicēt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Janīnai Jalinskai.

J. Jalinska (ZZS).

Labdien, ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Labdien, kolēģes! Labdien, kolēģi! Man, protams, šodien ļoti sirds sāp par mūsu Daugavpils Universitāti, jo Daugavpils Universitāte ir gājusi ļoti garu, ilgu ceļu, lai kļūtu par Daugavpils Universitāti.

Latgales bērni labprāt izvēlas šo universitāti, lai dotos studēt, lai iegūtu zināšanas, aizietu tālāk zinātnē un tā tālāk. Un ļoti daudzi to dara arī vietējie... arī mācībspēki. Es šodien te negribu runāt, jo mani kolēģi jau runāja gan par zinātnisko potenciālu, par devumu, par sakārtoto infrastruktūru, kas ir Daugavpils Universitātei, bet šeit jautājums ir arī par to, ka šī universitāte ir vajadzīga Latgales skolēniem tieši ar statusu "universitāte".

Kā jau minēja, ja mācās 80 procenti skolēnu... studentu, kas ir tieši no Latgales, tad taču universitāte Latgalē ir ļoti, ļoti vajadzīga. Protams, tā arī ir pierobeža, par ko runāja arī mans kolēģis Viktors Valainis. *(Pauze.)*

Sēdes vadītāja. Acīmredzot ir radies pārrāvums sistēmā vai problēmas ar internetu. Jalinskas kundze, jūs varat pieteikties vēlreiz, ja vēlaties turpināt.

Vārds deputātam Reinim Znotiņam.

R. Znotiņš (JK).

Sveiki, kolēģi! Pirmām kārtām es gribu norādīt, ka neviens automātiski nevienu statusu nevienam neatņem. Tātad šis likumprojekts ietver... un tas, kas tiek minēts par šo četru tūkstošu kritēriju... Tātad šis četru tūkstošu kritērijs ir jāsasniedz trīs gadu laikā. Tas nozīmē: jebkurai universitātei - vai tā būtu Daugavpils Universitāte, vai tā būtu Liepājas Universitāte - trīs gadu laikā ir iespēja šo kritēriju izpildīt. Un ir iespēja šo kritēriju izpildīt, konsultējoties, apvienojoties ar citām augstākās izglītības iestādēm, piesaistot ārvalstu studentus vai jebkādā citā veidā.

Uz ko tad ir vērsti šie kritēriji?

Gan kvalitatīvie, gan kvantitatīvie ir vērsti tiešām uz izglītības kvalitāti. Piemēram, par šo pašu Daugavpils Universitāti runājot, mēs varam teikt, ka ir programmas, kur Daugavpils Universitāte sevi parāda ļoti labi, piemēram, reģionālistikā, kur zinātniskais vērtējums tai ir četri, bet ir arī citas programmas, piemēram, dabas zinībās... dabas zinātnēs, kur vērtējums ir viens vai divi. Līdz ar to gan kvalitatīvie, gan kvantitatīvie kritēriji, ko mēs ieviešam, tiešām ir vērsti uz kvalitātes pacelšanu.

Tiem runātājiem, kas min, ka universitātes statuss kā tāds ir būtiskāks par pašu kvalitāti, galvenais, ka šis vārds "universitāte" ietilpst statusā, es gribētu atgādināt citu piemēru no Latvijas, kas ir, piemēram, Rīgas Ekonomikas augstskola, kas gan darba devēju novērtējumā, gan arī starptautiski... tātad ārzemju studentu daudzuma un pieprasījuma ziņā ir stipri augstāk novērtēta nekā vairākas Latvijas universitātes ar vārdu "universitāte" nosaukumā. Un šis ir lielisks piemērs, kas parāda to, ka kvalitāte ir kaut kur citur, nevis nosaukumā, citās būtiskās lietās, un uz to arī mēs mēģinām šo visu vērst.

Tāpat, protams, būtiski pieminēt, ka visa šī reforma ir vērsta gan uz studiju programmu skaita samazinājumu, kas ir Latvijā vairāk nekā 900 studiju programmas - tātad lielākais studiju programmu skaits uz iedzīvotāju skaitu Eiropas Savienībā -, gan arī augstāko izglītības institūciju skaita samazinājumu, efektivizāciju. Latvijā ir 54 augstākās izglītības institūcijas - lielākais šādu institūciju skaits Eiropas Savienībā. Līdz ar to universitātēm, kurām, iespējams, šis kritērijs var nākt un nospēlēt tādā ziņā, ka mainīt kaut kādā ziņā šīs augstskolas nosaukumu, es iesaku tiešām būt vērstām uz attīstību, skatīties, kā var apvienoties, konsolidēties ar citām augstākās izglītības

iestādēm, atstājot tās programmas, kur konkrētā augstskola ir spēcīga, un nedublējot tās programmas, kur tā nav spēcīga - ne zinātnē, ne arī izglītības kvalitātē -, un tādējādi arī sasniegt šos kritērijus, ja tāda vēlme ir.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Znotiņa kungs minēja kritērijus, kur Daugavpils Universitātei ir ļoti labi rādītāji. Ir arī citi kritēriji, kur arī ir ļoti labi rādītāji, - tās pašas sociālās zinātnes, īpaši uzsvērsim bioloģiju. Bet tas, ko man gribējās visā šajā kontekstā minēt, - neviens no šiem runātājiem, kas runāja par šīm divām reģionālajām augstskolām, nevienā brīdī nav minējis kaut ko par kritērijiem... par kvalitātes kritērijiem.

Ir viens pilnīgi nesaprotams kritērijs - Latvijā mēs pasakām to, ka forša, gudra, pareiza universitāte ir tā, kurā būs četri tūkstoši studentu. No kurienes ir ņemts šis kritērijs? Un tā ir tā galvenā problēma, ka augstskolai tagad būs jāiet uz kvantitatīvo... trīs gadi, pēc Znotiņa kunga teiktā... trīs gadi būs jāstrādā pie tā, lai universitātē būtu daudz studentu, un tas automātiski garantēs to, ka šī universitāte būs laba, kolēģi. Tas ir pilnīgi aplami! Ja universitāte var uzrādīt ļoti labus rādītājus un studenti nāk uz turieni mācīties, tāpēc ka tā ir laba universitāte un spēlē starptautiskajā tirgū, kur tai ir iespēja piesaistīt resursus, reģionāla universitāte, īpaši uzsvars uz vārdu "reģionāla" universitāte, tad mums vajag par to tikai priecāties. Arī Latgalē - Rēzeknē, Daugavpilī, Rogovkā - iedzīvotāji ir pelnījuši to, lai viņiem tuvumā būtu universitāte, kur viņi var tiešām iet zinātniski pētnieciskos darbus organizēt, saņemt par tiem kaut kādu atbalstu, kolēģi.

Sākotnēji bija administratīvi teritoriālā reforma, pēc tam nāca budžeta samazinājums pašvaldībām, kas vistiešākajā veidā skāra reģionus, pēc tam bija valdībai jānāk ar kaut kādām programmām, lai atbalstītu īpaši Latgali. Šobrīd jūs Latgalē vienkārši iznīcināt universitāti: nevis ļaujat viņiem profesionāli parādīt savu kvalitāti, bet iznīcināt, ieviešot stulbu kritēriju - četri tūkstoši studentu. Kolēģi, tam nav nekāda pamata!

Aicinu noraidīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Marijai Golubevai.

M. Golubeva (AP!)

Godātie kolēģi! Atbildot uz kolēģes Janīnas Kursītes-Pakules teikto, es gribu iebilst, ka pirmām kārtām nav tā, ka latviešu valodā nevar izdot žurnālu, kurš būtu starptautiski citējams un iekļauts datubāzēs, kā, piemēram, *Scopus* vai varbūt *Web of Science*, respektīvi, publikācijas no šī žurnāla tiktu tur iekļautas. Nav tā, ka, ja kāda datubāze pieder nīderlandiešiem vai zviedriem, tad viņi ir sazvērējušies pret latviešu zinātni. Šis ir absurds.

Es esmu dziļi pārliecināta, ka jebkurš Latvijas zinātnieks var un bieži arī publicējas starptautiski citējamos žurnālos. Tas nav tik grūti, ja tu esi zinātnieks, un tas ir grūti tikai, manuprāt, tādā ziņā, ka jābūt gatavam vienkārši lasīt, ko raksta citi zinātnieki arī citās valodās par latviešu literatūru, valodu un kultūru. Bet to mūsu izcilie zinātnieki jau tāpat dara. Tas nav kaut kas jauns un nedzirdēts. Un, manuprāt, mēs bīstami tuvu varam aiziet līdz ksenofobijai vai sazvērestību teorijām, domājot, ka nīderlandieši un zviedri negrib publicēt kaut ko par Latvijas vēsturi vai par latviešu valodu. Tas vienkārši tā nav, tas neatbilst patiesībai. Mums ir jābūt skaidrai vīzijai par to,

ka mēs gribam savas humanitārās zinātnes redzēt turpat, kur jebkuru citu valstu, arī Lielbritānijas, arī Vācijas, arī Amerikas Savienoto Valstu, zinātnes publikācijas.

Kas attiecas uz to, ka slāvistiem labāk publicēties Krievijā vai Polijā vai tiem, kas pēta somugru tautu kultūru vai vēsturi, labāk publicēties Somijā, - nu, jā, bet arī tajās valstīs jau pastāv starptautiski citējami žurnāli, kur publikācijas tiek iekļautas *Scopus*, *Web of Science* un tamlīdzīgās datubāzēs. Tātad tas nav par valodām, tas nav par to, ka kāda valoda ir mazāk vērtīga vai tajā nevar attīstīt zinātnisku terminoloģiju. Tas ir par konkurenci, par atvērtību konkurencē.

Un es esmu priecīga par to, ka daudzi Latvijas zinātnieki, īpaši jaunās paaudzes zinātnieki, mierīgi piedalās šajā starptautiskajā konkurencē. Viņus tā nekādā gadījumā nebaida.

Sēdes vadītāja. Paldies. Runas laiks ir beidzies.

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Nu, ļoti interesantas debates. Man ir sekojošas lietas sakāmas par visu šo jautājumu.

Punkts pirmais. Tā pamatproblēma ir tāda, ka mums nav pasaules klases universitātes. Nevienas. Jūs varat pajautāt, kā mēs definējam to pasaules klasi. Protams, vienīgais atzītais veids ir ar reitingiem. Mums nav nevienas universitātes, kas būtu tā saucamajā *Top 500*. Pat valdības deklarācijas viens no punktiem paredz, ka vismaz vienai Latvijas universitātei vajadzētu iekļūt *Top 500*, bet ir skaidrs, ka tas mērķis netiks sasniegts nekādi. Šis *Top 500*, protams, ir paņemts, skatoties uz Tartu Universitāti Igaunijā, bet, kamēr mums ir tikai uz papīra šis mērķis - *Top 500* -, Tartu Universitāte jau ir *Top 200* saskaņā ar jauno reitingu.

Tad punkts otrais, kolēģi. Šī pasaules klase... tā ir problēma, tā ir problēma ne tikai attiecībā uz izglītojamo kvalitāti, bet tā ir problēma, tāpēc ka notiek smadzeņu aizplūšana, ka tie mūsu skolu absolventi, kas meklē izcilību, neredzot šo izcilo pasaules klases augstāko izglītību Latvijā, dodas mācīties uz ārzemēm un tur arī liela daļa no viņiem paliek.

Punkts trešais. Šī pasaules klase maksā naudu. Gan mūsu Latvijas Universitāte, gan Rīgas Tehniskā universitāte strādā ar budžetu uz vienu studentu, kas ir vairākkārt... ja es nemaldos, ja es pareizi atceros, kādas divas vai pat trīs reizes mazāks nekā Tartu Universitātei.

Un tad no tā visa, kolēģi, daži uzskata, ka mums vairākas universitātes vai gandrīz katra augstskola varētu kļūt par pasaules klases universitāti vai augstskolu un ka tas jautājums ir tikai par to, vai mēs to saucam par universitāti, vai tas ir kaut kādā likumā pieminēts, ka... universitāte. Bet tā tas, kolēģi, nav. Tiem pašiem tā saucamajiem reitingiem, kas ir daudz objektīvāks veids, kā mēģināt izmainīt izglītības un zinātnes kvalitāti, ir pilnīgi vienalga, vai kaut kas tiek saukts par universitāti vai ne. Tur apakšā ir pavisam citi kritēriji.

Un tad, kolēģi, uzdodiet sev jautājumu: ja mums uz doto brīdi nav nevienas - nevienas! - universitātes, kura būtu vismaz tajā *Top 500* un mēs naudas... finansējuma ziņā esam tik ļoti atpalikuši no tā finansējuma, kurš ir nepieciešams, lai vismaz būtu normālas izredzes uz to *Top 500* (pat attiecībā uz Latvijas Universitāti un pat attiecībā uz Rīgas Tehnisko universitāti), kas tad jums liek domāt, ka mums ir resursi kā valstij, lai to nodrošinātu vēl lielākam universitāšu skaitam? Vienkārši padomājiet par to.

Bet, pat ņemot visu to vērā, es uzskatu, ka no Izglītības un zinātnes ministrijas puses ir absolūti nekorekti, absolūti nepareizi rīkoties tā, kā viņi rīkojas, tas ir, faktiski... *de facto* tomēr mēs runājam... atņemt universitātes statusu augstskolām ar tādām aizmuguriskām metodēm, proti, izmantojot šo skaitlisko kritēriju.

Es uzskatu, ka Izglītības un zinātnes ministrijas uzdevums ir norādīt tām universitātēm - gan Daugavpils Universitātei, gan Liepājas Universitātei vai pat Rēzeknes Augstskolai (vai kā to tagad sauc): ja mēs nespējam jums piešķirt tos resursus, kas ir nepieciešami, lai būtu pasaules klase, kāds ir jūsu attīstības ceļš? Bet tā vietā ministrija to absolūti nedara un kaut ko runā par to, ka varbūt jums vajag apvienoties vai kā. Nu, ar ko tad apvienoties?

Es uzskatu, ka ministrijai ir nepieciešams skaidri parādīt savu redzējumu par katru Latvijas augstskolu, nevis slēpties aiz šādiem kritērijiem, nu, īsti rādot, ja es pareizi saprotu, ka pati ministrija nezina, ko tām augstskolām darīt.

Paldies, kolēģi.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei otro reizi.

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze un kolēģi! Nu, šobrīd Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra komentāri radīja uzskatāmi šaubas par to, kāds īsti ir šo Augstskolu likuma grozījumu mērķis. Vai pašmērķis ir vienkārši mehāniski skaitliski samazināt augstākās izglītības iestāžu skaitu? Tad tā arī vajag teikt atklātā tekstā... atklātu valodu.

Vai pašmērķis ir neredzēt augstākās izglītības kopējā tīkla un attīstības tendences un vajadzības Latvijā, īpaši uzsverot - pēc reģionālās reformas, tā teikt, likvidēt reģionālās universitātes, kam patiešām varētu būt uzrāviens un jaunas, inovatīvas idejas, runājot par reģionu attīstību.

Vai tiešām vairs nav svarīgi attīstīt Latgales un Kurzemes reģionu? Ventspils Augstskola nerisina to pašu, ko varētu... un kādu iespēju varētu dot Liepājas Universitātei, tai skaitā mainot studiju programmas.

Un viena piezīme par valodu *(Skaņas pārrāvums.)*... lai digitālajā pasaulē, digitālajā vidē attīstītās arī latviešu valoda un latviešu valodas terminoloģija. Un šobrīd, skatoties... nu, ņemot vērā arī globalizāciju un lielās tendences augstskolu un augstākās izglītības vajadzībās un attīstībā, mums būtu jābūt ļoti uzmanīgiem, lai nepazaudētu savu latviešu valodu. Un nav runa par tūrismu, nav runa par to, ka mēs varētu segregēties, bet runa ir par to, vai latviešu valoda spēlēs noteiktu lomu, noteiktu, pasaulē atzītu lomu, veidojot zinātni, īpaši - ja mēs runājam par humanitārajām zinātnēm, tātad - ja mēs runājam par savu nacionālo lepnumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Janīnai Kursītei-Pakulei otro reizi.

J. Kursīte-Pakule (NA).

Turpinot attālināto diskusiju ar kolēģi Mariju Golubevu, gribu teikt, ka nekādā ziņā nav runa par ksenofobiju, bet gan par zinātnisku pašapziņu un pašcieņu. *Scopus* datubāzē ir patiešām virkne visnotaļ cienījamu Latvijas periodisko izdevumu. Tur arī zinātnieki publicējas, bet tur nevar

iekļaut kolektīvās monogrāfijas un zinātniskos rakstu krājumus. Vai, piemēram, par Aleksandru Čaku rakstot - cik pētījumu var publicēt kaut vai *Scopus* datubāzē?

Ir virkne tēmu, kuras ir vajadzīgas izpētīt tikai un vienīgi Latvijas vai pat Latvijas reģionu, vai Baltijas kontekstā. Uzskatīt, ka Latvijas zinātniskie izdevumi nav nekā vērti ir izrakstīt nabadzības apliecību pašiem sev. Jābūt, manuprāt, samērotai prasībai attiecībā uz zinātniekiem, vērtējot, kādā līmenī ir viņu publikācijas, nevis - kādā valodā un kādā datubāzē tās publicētas.

Mēs aizmirstam par saturu, par līmeni, bet, līdzīgi kā apģērbiem, sākam skatīties, kāda šilte, kur ir ražots. Svarīgi, lai Latvijas zinātnes valoda attīstītos, kas nenozīmē rakstīt tikai latviski, bet visam jābūt samērotam.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds izglītības un zinātnes ministrei Ilgai Šuplinskai.

I. Šuplinska (izglītības un zinātnes ministre).

Labdien! *Loba dīna! Jõvā pǟva!* Klausoties šobrīd Augstskolu likuma diskusijas, man tiešām gribas atgādināt, kādēļ šī reforma ir uzsākta.

Tas būtiskākais iemesls, Dombrovska kungs, patiešām nav pašmērķis iekļūt piecsimtniekā, bet tas būtiskākais mērķis šai brīdī ir veidot tādu sistēmu, kurā principā Latvijā esošie spēlētāji sadarbojas, maksimāli pārzina savus spēcīgākos, unikālos... un Latvijā patiešām katrā no izglītības iestādēm ir šie unikālie, savdabīgie attīstības punkti.

Starp citu, zinātniskais izvērtējums šobrīd ir noslēdzies. 17. martā arī Saeima varēs zināt, kāds ir rezultāts. Kopumā Latvijas situācija ir uzlabojusies, bet ir atsevišķas mācību iestādes, arī šodien vairākkārt minētās, kurās zinātniskais sniegums tomēr ir vai nu palicis tādā pašā līmenī, vai arī krities atsevišķās nozarēs. Un tā būtiskākā lieta - sadarbojoties, atklājot savas kvalitātes, iet uz konkurētspēju Eiropā, jo mēs ļoti labi apzināmies, ka šobrīd, pieaugot studējošo skaitam pasaulē, tā plūsma diemžēl nav pat uz veco Rietumeiropu, kur nu vēl Latviju. Tā plūsma aiziet secen, kas nozīmē, ka arī šajā brīdī ir iespēja vairākām universitātēm (un ļoti labs solis tika veikts arī pagājušā gada vasarā) veidot konsorciju, kura ietvaros var izstrādāt unikālas, izcilas programmas. Un tā ir Latvijas pievienotā vērtība, kas var parādīties gandrīz katrā nozarē.

Par valodu runājot. Šajā starptautiskajā izvērtējumā piedalījās arī Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts. Tam ir augstākais novērtējums. Kādēļ? Tādēļ, ka pirmām kārtām viņi strādā ar patiešām ne tikai latviešu valodu, bet arī ar daudzām citām; tādēļ, ka ir atvērti tehnoloģijām; un tādēļ, ka tas, ko ir izdarījusi korpuslingvistika, mašīntulkošana un "Tilde" pasaulē, pierāda, ka latviešu valoda nav apdraudēta, tā pastāvēs, jo jau šobrīd lielākie tehnoloģiju veidotāji šajā jomā rēķinās ar "Tildi". Valoda ir ielikta pamatos, un šobrīd tikai zinātnieku uzdevums, cik lielā mērā un ar kurām tehnoloģijām viņi tālāk aizies pasaulē. Attīstības iespējas ir.

Un citstarp arī par izvērtējumu un to, kā kļūt par ekspertu. Jā, gadus trīs četrus atpakaļ tā bija problēma humanitārajai nozarei un arī letonikai. Šobrīd šis ierobežojums ir noņemts. Tas tiks mazināts vēl vairāk ar akadēmiskā personāla karjeras pārskatīšanu, jo akadēmiskā personāla karjerā ir ietverta arī šī trešās misijas jeb... jāsaka, populārā un populāri zinātniskā, protams, arī uz valodas, latviešu valodas, un vēstures unikalitātes saglabāšanu vērstā dimensija.

Neapšaubāmi, ka šī reforma nav reforma par statusu - tieši tā, kā Dombrovska kungs arī uzsvēra. Tā ir par to, cik lielā mērā mēs esam gatavi šobrīd iekļauties savas nozares rīcībpolitikas kopējās Eiropas un pasaules zinātnes un tehnoloģiju telpas attīstībā. Potenciāls mums ir, un to pierāda ļoti ambiciozie plāni, kas ir iesākušies ar individuālajiem grantiem vairāk nekā 100 pētniekiem, kas sākuši darbību pagājušā gada decembrī.

Tāpēc mums no savas puses patiešām tam ir jāpalīdz. Finanšu resurss nav bijis pietiekams, bet ir skaidrs, ka Igaunijas sistēmā, kur ir 20 no valsts finansētas augstskolas, mēs varam runāt par pilnīgi citu dotāciju. Savukārt Latvijas sistēmā (16 valsts augstskolu un apmēram tikpat liels skaits koledžu) mēs nevaram runāt par pietiekamu dotāciju, kas nozīmē - mums ir jāmaina gan šis finansējuma modelis un atbalsta sistēma, gan akadēmiskā personāla karjeras izpratne, gan arī tas, ka šai brīdī Augstskolu likuma grozījumos ir rakstīts... Un pamatā tā ir augstskolas padomes ieviešana, kas ļauj paskatīties konceptuāli savādāk, stratēģiski mērķtiecīgāk uz augstākās izglītības attīstību.

Godīgi sakot, ja Izglītības un zinātnes ministrijai ir jāpasaka pilnīgi katrs augstskolas attīstības ceļš, tad es nezinu, cik lielā mērā mēs varam runāt par šo universitāšu autonomiju. Bet tas, ka stratēģiju izstrādē Izglītības un zinātnes ministrija piedalās un iesaka šo konkrēto ceļu, - tas patiešām notiek visu laiku.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Ļoti cienījamā ministres kundze! Es pirmām kārtām tiešām ļoti augstu vērtēju jūsu dalību šajās debatēs. Mums parasti Saeimas debatēs pat koalīcijas deputāti ne īpaši bieži piedalās, ministri - tas vispār ir retums, tāpēc es to tiešām ļoti respektēju un novērtēju.

Tomēr es jums divās lietās nepiekrītu. Punkts otrais ir tāds, ka attiecībā uz to *Top 500*, kas ir vai nav pašmērķis, es jums tomēr atgādināšu, ka saskaņā ar valdības, kurā jūs strādājat, deklarāciju tas ir viens no mērķiem - panākt, lai vismaz viena augstskola tajā *Top 500* iekļūtu. Līdz ar to tas ir, es uzskatu, jūsu mērķis kā šīs valdības ministrei un jūsu uzdevums.

Punkts trešais. Jā, protams, katra augstskola ir tā saucamā atvasinātā publiskā persona un ir vismaz teorijā un arī praksē brīva pati lemt par to, ko tā darīs un nedarīs. Un nekāds... un ministrijas vai valdības pavēle, nu, tā īsti nav pavēle. Tomēr es uzskatu, ka, tā kā jūs esat atbildīga par politikas veidošanu šajā nozarē un jūs piedāvājat noteiktas diezgan ievērojamas reformas, šo reformu ietvaros tas ir jūsu pienākums, jā, katrai augstskolai vismaz prezentēt savu redzējumu par to, kur ir šīs augstskolas vieta šajā jaunajā kārtībā, ko šai augstskolai vajag darīt. Tad, protams, tas ir katras augstskolas lēmums, vai šo jūsu redzējumu realizēt vai realizēt kādu citu redzējumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Dagmārai Beitnerei-Le Gallai.

D. Beitnere-Le Galla (JK).

Paldies. Godātie kolēģi! Es pavisam īsi gribu teikt, ka es aicinu atbalstīt 43. priekšlikumu, jo mēs neesam Daugavpils Universitātes bērēs šobrīd, bet gluži otrādi - Daugavpils Universitātei būs

dota iespēja. Tā patiešām ir iespēja varbūt konsorcijā ar Rēzeknes Augstskolu... tā ir patiešām iespēja attīstīties. Bet tik, cik man ir bijusi iespēja iepazīties ar Daugavpils Universitātes zinātnisko potenciālu sociālajās un humanitārajās zinātnēs, tad šī augstskola ir ļoti labi lokalizēta reģionā. Un, ja mani atmiņa neviļ, tad viens no viņu žurnāliem patiešām jau bija ceļā uz referatīvā žurnāla statusa atzīšanu.

Aicinu šo priekšlikumu atbalstīt, jo tā ir mūsu nākotne. Šīs nav Daugavpils Universitātes un nevienas citas universitātes bēres, bet tā ir iespēja attīstīties, pastāvēt un būt. Vēlreiz aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates turpināsim pēc 15 minūšu pārtraukuma.

Deputātu reģistrācija.

Paldies.
Pārtraukums līdz pulksten 15.45.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre
Dagmāra Beitnere-Le Galla.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpinām 2021. gada 18. februāra trešo attālināto ārkārtas sēdi ar likumprojektu "Grozījumi Augstskolu likumā".

Turpinām debates.

Vārds izglītības un zinātnes ministrei Ilgai Šuplinskai. Lūdzu!

I. Šuplinska (izglītības un zinātnes ministre).

Es ļoti atvainojos, esmu paralēli Ministru kabineta sēdē. Īstenībā es gribēju tikai vienu piebildi teikt Dombrovska kungam.

Tieši tā - mēs tiekamies ar augstskolām, šobrīd pārrunājam gan viņu stratēģiju, uzdevumus, gan to, kādā veidā virzās augstskolu reforma, gan atbildam uz jautājumiem, kas ir saistīti ar šo nākamo soli - akadēmiskās karjeras noslodzes un citu jautājumu maiņu -, gan arī stāstām, kādā veidā ir iecerēta finansējuma modeļa maiņa un kas ir saistīts ar tālākajām finansējuma modeļa izmaiņām augstākās izglītības kopējā finansēšanas sistēmā. Tāpēc patiešām šīs tikšanās ir ļoti nozīmīgas. Tādā veidā mēs arī iedrošinām izšķirties par noteiktu virzienu. Esam jau tikušies ar Liepājas Universitāti un Rīgas Tehnisko universitāti, šonedēļ tiekamies ar Vidzemes Augstskolu un tā arī turpināsim.

Un šajā brīdī veiksim patiešām šo, varētu teikt, stratēģiskās virzības saskaņojumu ar procesiem, ko vērojam Latvijā un pasaulē.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies ministrei par dalību debatēs.

Vārds deputātam Jānim Vucānam. Lūdzu!

J. Vucāns (ZZS).

Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Es pieteicos tiešām tāpēc debatēs šobrīd, lai mazlietiņ reflektētu uz to, ko mums teica ministre attiecībā uz universitātēm.

Jā, es arī atbalstu to ideju, kura tika izteikta pagājušajā vasarā, apmēram vasaras sākumā, ka, lai stiprinātu kopīgo spēju augstskolām darboties, būtu atbalstāma konsorcija ideja. Zināmā mērā trīs universitātes arī uz to "parakstījās" un mēģināja veikt konsolidējošās darbības. Diemžēl tas, ko mēs redzējām pēc tam Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas sēdēs tad, kad atgriezāmies pie šī jautājuma par konsorcijiem, tai skaitā par universitāšu konsorcijiem, - tad skaidrojums bija tāds: nu, mēs jau mēģinājām, bet nekas nesanāca.

Juridiskais birojs arī paskaidroja, ka nevar būt tāda situācija, ka vairākām juridiskajām personām ir viena un tā pati vadības institūcija, jo konsorcija izveides viens no pīlāriem bija tāds, ka tad šīm vairākām universitātēm būtu kopīga padome (kas arī būtu saprotams), kas izstrādātu kopīgu stratēģiju, koordinētu programmu, zinātnisko pētījumu īstenošanu un tā tālāk.

Diemžēl no tā nekas nav iznācis, un šobrīd šajā likumprojekta otrā lasījuma redakcijā konsorcija ideja ir izravēta ārā, un diez vai trešajā lasījumā mēs pie tās atgriezīsimies. Tāpēc tie riski par šīm trijām Latvijas universitātēm (un šeit es saku par visām trijām, jo formāli tas četru tūkstošu studentu kritērijs, man liekas, neapmierina trīs universitātes) pastāv. Un tie demogrāfiskie un citi rādītāji, ņemot vērā to, par ko runāja arī kolēģis Vjačeslavs Dombrovskis, - nu, izskatās, ka tas studējošo skaits varētu iet tikai mazumā, nevis vairumā.

Un man arī nav saprotams, kāpēc mēs nevaram apmierināties ar kvalitatīvajiem kritērijiem, kāpēc mums ir nepieciešams šis no kaut kurienes paņemtais, bez jebkāda, teiksim, pamatojuma ieliktais skaitlis "4000" šī priekšlikuma 7. punktā.

Tas ir iemesls, kāpēc es personiski šo priekšlikumu neatbalstīšu. Aicinu to darīt arī kolēģus - neatbalstīt šo priekšlikumu.

Viss pārējais šajā priekšlikumā ir daudzmaz sakārtots - tas, ar ko ir jānodarbojas universitātēm, kādā veidā tām ir, teiksim, jāveido savas pārvaldības jautājumi un tā tālāk. Tās pārējās normas ir... Nu, lielu iebildumu man nav, protams, kaut ko var uzlabot. Bet šis skaitliskais kritērijs - ne tikai tāpēc, ka ir vesela virkne iemeslu (par kuriem runāja citi kolēģi), kuri būtu jāņem vērā, bet... tas ir vienkārši sadomāts. Un, ja mēs liekam likumā, kas atbild par pētniecību, kas atbild par zinātni augstskolās, kas atbild par mācību darbu augstskolās... ja mēs liekam sadomātas normas, nepamatotas normas, ko tad mēs darīsim ar citiem likumiem?

Aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Edgaram Tavaram. Lūdzu!

E. Tavars (ZZS).

Sveicināti vēlreiz, kolēģi! Atgriežoties pie 43. priekšlikumā ietvertā 7. punkta par kvantitatīvo rādītāju - četri tūkstoši - un zināmā mērā arī atbildot uz parlamentārā sekretāra komentāriem, ka tiek dots laiks (konkrēti, ja mēs runātu par Daugavpils Universitāti) apvienoties ar kādu augstskolu, tādējādi varētu pastāvēt iespēja, ka tiek saglabāts šis universitātes statuss.

Es vēlos norādīt, ka šobrīd šeit mēs nerunājam par izcilību pasaules mērogā. Mēs runājam par vienu normālu universitāti reģionā, kurš nebūt nav tas spēcīgākais Latvijas reģions, - Latgalē. Mēs runājam par universitāti, kas ir Eiropas Savienības pierobežā. Mēs runājam par normālu izglītību, ko iegūst studenti, mācoties universitātē, kas sadarbojas ar citām pasaules universitātēm. Zaudējot šo statusu, ir pilnīgi skaidrs, ka šis izglītības līmenis ar laiku, visticamāk, šajā augstskolā nākotnē būtiski kritīsies. Mēs nerunājam par izcilību pasaules mērogā - iekļūt *Top 100* vai *Top 50* izcilāko pasaules universitāšu tīklā. Mēs zinām, cik ir Hārvarda Universitātes budžets. Latvijas valsts budžets, es atvainojos par izteicienu, izdara dziļo pietupienu šīs vienas universitātes priekšā, bet mēs runājam par Daugavpils Universitāti, par vienu normālu universitāti, lai saglabātos normāls izglītības līmenis nākotnē. Mēs pat nerunājam par to, kā to paaugstināt šobrīd, bet - kā to saglabāt kaut vai esošajā līmenī. Tas mums ir, kolēģi, ļoti, ļoti svarīgi.

Es domāju, ka neviens Saeimas deputāts neiebildīs argumentam vai apgalvojumam, ka mums būtu jāpaaugstina izglītības kvalitāte Latvijā. Mēs tam visi piekrītam, bet pirmais, ko mēs darām, - mēs nesamazinām to, lūdzu, kolēģi!

Tāpēc nebalsojam par šo priekšlikumu vai balsojam "pret".

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Ašeradena kungs, vai komisijas vārdā vēlaties ko piebilst?

A. Ašeradens. Jā, paldies, kolēģi, par šīm debatēm. Ļoti svarīgas debates. Es - dažas piezīmes komisijas vārdā.

Vispirms - mēs nebalsojam par universitāšu sarakstu, ko mēs iekļaujam vai izkļaujam... kādu augstskolu no šī saraksta. Otrs - mēs balsojam šodien par universitāšu kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem kritērijiem. Arī debatēs tika skaidri norādīts, ka mūsu galvenais uzdevums ir tiešām panākt, lai Latvijas universitātes ir starptautiski konkurētspējīgas - starptautiski konkurētspējīgas! Tas ir tas iztrūkstošais posms, kā trūkst Latvijas izglītības sistēmā.

Un komisija tātad, iestrādājot visus šos kritērijus, ir centusies panākt šo rezultātu... ko tā arī ir izdarījusi.

Tādēļ aicinu Saeimu atbalstīt 43. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Paldies, Ašeradena kungs.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 43. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 51, pret - 11, atturas - 17. Priekšlikums atbalstīts.

A. Ašeradens. 44. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Paredz izslēgt no likumprojekta tā 3. pantā iekļautos grozījumus par likuma 3. panta papildināšanu ar $3.^3$ daļu. Komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 45. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Ir analogs un arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 46. - Juridiskā biroja priekšlikums. Arī ir analogs un ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 47. - deputāta Ašeradena priekšlikums. Paredz noteikt lietišķo zinātņu augstskolu kritērijus. Daļēji atbalstīts un iekļauts 51. un 56. -komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 48. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Nosaka (un šī ir ļoti svarīga daļa), ka zinātnes universitātes turpmāk tiek vērtētas saskaņā ar starptautiski noteiktiem kritērijiem. To komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti arī atbalsta.

A. Ašeradens. 49. - Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 3. panta $3.^4$ daļu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 50. - deputāta Ašeradena priekšlikums. Nosaka mākslas un kultūras augstskolu uzdevumus. Daļēji atbalstīts un iekļauts 60. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 51. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Nosaka lietišķo zinātņu augstskolu definīciju. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 52. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Paredz izslēgt no likumprojekta tā 3. pantā iekļautos grozījumus par likuma 3. panta papildināšanu ar $3.^5$ daļu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 53. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Analogs. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 54. - deputāta Ašeradena priekšlikums, kas paredz noteikt mākslu un kultūras augstskolu darbības kritērijus. Daļēji atbalstīts un iekļauts 61. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 55. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Paredz noteikt lietišķo zinātņu augstskolu darbības mērķus. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 56. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Nosaka lietišķo zinātņu augstskolu uzdevumus. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 57. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Paredz papildināt likumprojekta 3. pantu ar 3.^{7} daļu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 58. - deputāta Ašeradena priekšlikums. Nosaka virkni kritēriju augstskolu darbībai. Daļēji atbalstīts un iekļauts 63. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 59. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Paredz papildināt 3. pantu ar 3.^{8} daļu, kas nosaka mākslu un kultūras universitāšu definīciju. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 60. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Paredz papildināt 3. pantu ar 3.^{9} daļu par mākslu un kultūras universitāšu darbības mērķiem. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 61. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Paredz 3. pantu papildināt ar 3.^{10} daļu par uzdevumiem, kas ir jāpilda mākslu un kultūras universitātēm savu mērķu sasniegšanai. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 62. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Paredz to, pēc kādiem kritērijiem tiek vērtēta mākslu un kultūras universitāšu darbība. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 63. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums par 3. panta papildināšanu ar 3.^{12} un 3.^{13} daļu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Augsti godātā sēdes vadītāja! Kolēģi! Par šo priekšlikumu. Es gribētu vērst uzmanību uz 63. priekšlikuma beigu daļu, kurā ir minēts, ka lēmumu par augstskolas reorganizāciju pieņem Izglītības kvalitātes valsts dienests. Principā tas var pieņemt arī lēmumu par augstskolas izslēgšanu no Augstskolu reģistra. Un tas var notikt ar nosacījumu, ja kāda no šīm daļām neatbilst likumā noteiktajiem kritērijiem.

Pēc būtības tas nozīmē to, ka, ja kāda universitāte kādā brīdī dažādu iemeslu dēļ nesasniedz kādu no likumā noteiktajiem kritērijiem, tad viens Izglītības un zinātnes ministrijas ierēdnis ar savu lēmumu principā var izslēgt universitāti no Augstskolu reģistra.

Kolēģi, tik vienkārša un tāda tik burtiska pieeja šī statusa saglabāšanai vai nesaglabāšanai... Mēs zinām, ka varbūt vienu gadu šie rādītāji kaut kādā veidā nav bijuši tik labi, bet nākamajā gadā tie atkal var būt labi un pat ļoti labi, bet šādi... burtiski pieejot likuma izpratnei, var veidoties situācija, kad viens ierēdnis var lemt par augstskolas esību vai neesību šajā reģistrā.

Kolēģi, kritēriji, protams, ir jāievēro, bet kritēriju neievērošanai var būt arī kaut kādi objektīvi apstākļi. Un, ja mēs saglabājam šādu redakciju, kas ir šajā atbildīgās komisijas priekšlikumā, mēs principā pakļaujam riskam izglītības sistēmu, universitātes, ka gadījumā, ja kaut kas nesanāk, tad gluži vienkārši viņi tiks no šī reģistra izslēgti, un tas attieksies uz visām augstskolām.

Kolēģi, šāda pieeja man nav pieņemama, un par šādiem lēmumiem būtu jābūt plašākai izvērtēšanas komisijai, kas izvērtē lietas apstākļus plašāk, nekā ir likuma interpretācija. Nu, piemēram, nebūtu nekas ārkārtējs, ja šādus lēmumus pieņemtu arī vai nu Saeimas komisija, Izglītības un zinātnes komisija, kas pieņemtu šādu lēmumu, izvērtējot visus plusus un mīnusus (un politiski pieņemtu šo lēmumu), vai tā būtu izglītības un zinātnes ministra atbildība. Bet tā nevar būt vienkārši ierēdņa atbildība, kurš, pieejot šim jautājumam burtiski, var gluži vienkārši radīt ļoti smagas sekas vienas vai otras izglītības iestādes tālākajai esībai.

Kolēģi, es aicinu ļoti rūpīgi pārdomāt šī priekšlikuma esību šādā redakcijā, kā tas ir iesniegts šobrīd uz otro lasījumu, un aicinu noraidīt šo priekšlikumu un uz trešo lasījumu sagatavot atbilstošu priekšlikumu, lai šī vērtēšanas sistēma būtu vairāk tomēr atkarīga... kur varētu vērtēt arī dažādus kritērijus, faktorus, izvērtēt pēc būtības, nevis tikai burtiski paskatīties - jā, kritērijs neizpildās, paldies, šī augstskola tiek no reģistra izslēgta. Kolēģi, tas nav pareizi. Un, es domāju, daudzi no jums to arī saprot.

Tāpēc es aicinu šajā brīdī šo priekšlikumu noraidīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim. Lūdzu!

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Es arī aicinu jūs pievērst daudz nopietnāku uzmanību šim priekšlikumam.

Pirmām kārtām tas sevī satur tādu milzīgu pretrunu. No vienas puses, mūsu augstskolas ir tā saucamās atvasinātās publiskās personas, un tas faktiski augstskolām piešķir tādas tiesības, ka tās ir kā valsts valstī. Līdzīga neatkarība ir tikai pašvaldībām. Un tad izrādās, ka tās atvasinātās publiskās personas var faktiski iznīcināt, likvidēt, nu, *de facto*, vienkārši ierēdnis. Tas tā kā ekvivalents būtu, ja pašvaldību būtu iespējams izslēgt no kaut kāda pašvaldību reģistra, tad tā vairs nav pašvaldība tikai tāpēc, ka tās iedzīvotāju skaits krīt zem kaut kāda sliekšņa... kritērija. Tas ir viens.

Otrs. Kolēģi, padomājiet par sekām, kuras ir ļoti tālejošas un daudz nopietnākas, nekā, iespējams, tas izskatās no pirmā skatījuma. Padomājiet par to, kas notiks ar tiem studentiem, kas... Piemēram, kaut kas notiek, kādas augstskolas studentu skaits krīt zem tiem četriem tūkstošiem, kļūst trīs tūkstoši deviņi simti, vai notiek kaut kas kas cits, un tad šis ierēdnis pieņem lēmumu par to, lai *de facto* šī augstskola vairs nav augstskola.

Tad pirmām kārtām tiem, kuriem jau ir diplomi no šīs augstskolas, - izrādās, ka viņiem ir diplomi no augstskolas, kura vairs nepastāv. Un kāda ir vērtība šādiem diplomiem darba tirgū? Bet pats galvenais ir šīs augstskolas studenti - viņi pēkšņi kļūst... Kas notiek ar viņu izglītību? Protams, studenti nav muļķi. Paredzot, ka kaut kas tāds ir iespējams... topošie studenti sapratīs, ka kaut kas tāds ir iespējams, ka augstskola lielākā vai mazākā mērā var riskēt ar to, ka šo augstskolu izslēgs no Augstskolu reģistra. Un tad tajā spēlē parādīsies ekspektācijas, un, protams, attiecībā uz tām augstskolām, par kurām tās ekspektācijas varētu būt lielākas, ka tie uztvertie riski varētu būt lielāki nekā citām augstskolām... tās augstskolas piedzīvos tieši to, no kā visvairāk baidās, - ka notiks studentu kritums un augstskolas neatbildīs tiem kritērijiem.

Līdz ar to es, kolēģi, būtu ļoti, ļoti uzmanīgs ar šo sistēmu, kuru tagad, nu, faktiski Izglītības un zinātnes ministrija kopā ar Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju ir uzbūvējušas. Tā ir ļoti riskanta sistēma, kuras rezultāts varētu būt tāds, ka ekspektāciju efekta dēļ dažas augstskolas vienkārši beigs pastāvēt daudz ātrāk, nekā jebkurš no klātesošajiem domā.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātam Reinim Znotiņam. Lūdzu!

R. Znotiņš (JK).

Jā, kolēģi! Nu, šis jautājums netiek līdz galam korekti interpretēts, jāsaka. Šie konkrētie Izglītības un zinātnes ministrijas eksperti konstatēs tikai kaut kādus jau galējus faktus. Izglītības un zinātnes ministrija regulāri satiekas... un runā par augstskolas stratēģiju, tā arī tiek apstiprināta. Šajā stratēģijā tātad var parādīties arī augstskolas... nu, kur tā jau redz savu virzību.

Ja mēs runājam... Šeit kolēģi daudzi runāja par to, ka, piemēram, augstskola pazaudē šo četru tūkstošu... universitāte, nevis augstskola pazaudē šo četru tūkstošu studējošo skaitu. Tātad augstskola savā stratēģijā, ejot... jau esot tuvu šim rādītājam un runājot ar Izglītības un zinātnes ministriju, paredz, ka, ja gadījumā viņi neredz citu iespēju, kā saglabāt šo četru tūkstošu studējošo skaitu, tad ir arī iespēja pārkvalificēties par augstskolu, tā netiek uzreiz izslēgta no Augstskolu reģistra. Viņi pārkvalificējas par augstskolu, nevis universitāti.

Un tāpat līdzīgi arī ar citiem procesiem - nu, ir jāizpilda kritēriji, un tas ir tikai galējais, kad konkrēti eksperti no Izglītības un zinātnes ministrijas, teiksim, konstatē šos rādītājus. Tas jau ir galējais solis, tiekot līdz šiem rādītājiem. Tāpēc mēs aktīvi runājam, un tā arī Izglītības un zinātnes ministrija vienmēr ir darījusi - komunicējusi ar šīm augstskolām par viņu stratēģiju, par viņu nākotnes perspektīvām. Un, redzot, ka kaut kas neizdosies - vai sasniegt pietiekamu mācībspēku skaitu ar doktora grādu, vai sasniegt pietiekamu studentu skaitu universitātēm (tātad atkārtoju - tikai universitātēm) -, tad ir iespēja mainīt savu stratēģiju, ir iespēja konsolidēties ar citu augstskolu, sasniedzot šos rezultātus. Ir iespēja nogriezt kaut kādus virzienus, kas neefektīvi strādā, kur nav rezultātu, ir iespēja pārkvalificēties no universitātes uz augstskolu. Izslēgšana no Augstskolu reģistra ir tikai galējais solis, un tas netiks uzreiz pieņemts, protams. Ir virkne citu darbību un citu iespēju augstskolai, redzot, ka kaut kas netiek pildīts vai nepildās, ko var veikt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei. Lūdzu!

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies. Sēdes vadītājas kundze un kolēģi! Nu, tikko teiktais apliecina, ka priekšlikums ir it kā ļoti nevainīgs, maza detaļa, kas, manuprāt, atkal un atkal apliecina, ka nav šī sistēmiskā redzējuma, kādēļ vispār šādi grozījumi ir vajadzīgi Augstskolu likumā.

Bet gribu vērst uzmanību uz vienu citu lietu, kas šo mazo, it kā formālo priekšlikumu var padarīt pavisam nopietnu. Mēs jau zinām, ka tieši Izglītības un zinātnes ministrija ir tā, kas regulē budžeta vietu skaitu katrā augstskolā, nu, atstājot relatīvi brīvas iespējas, skatoties, kam šīs budžeta vietas, no vienas puses, piešķir vai nepiešķir pati augstskola, bet, no otras, tomēr regulējot arī to. Īpaši - ja mēs runājam par pedagoģijas programmu pieredzi, tai skaitā izmantojot arī Eiropas struktūrfondus.

Mēs zinām, ka šobrīd šis uzsvars, vai augstskola piedalās kādā no Eiropas struktūrfondu projektiem, ir ļoti liels. Augstskolām šis finansējums ir vajadzīgs, un tās zināmā mērā, nu, var teikt, pat klusējot pakļaujas un īsteno tādas studiju programmas... Es runāju par koledžu līmeņa sagatavošanu pedagogiem, pirmsskolu pedagogiem un citām diskusijām, kuras ir noritējušas klusi un varbūt neieklausoties arī pašā nozarē, ko īsti saka paši pedagogi un arī tai skaitā pedagogu arodbiedrība, bet tātad Izglītības un zinātnes ministrija var pateikt, cik īsti būs vai nebūs budžeta vietas, kas, protams, ietekmē arī studentu (īpaši skatoties uz Latvijas sociāli ekonomisko situāciju), tai skaitā cilvēku, kas mācās un strādā šobrīd ārpus lielajām pilsētām, izvēli. Protams, studentiem viens no kritērijiem, lai izvēlētos augstākās izglītības iestādi, ir arī tas, vai ir pieejamas budžeta vietas, tātad nebūtu jāņem kredīts studijām, nebūtu jāuzņemas ilgtermiņa saistības finanšu ziņā. Līdz ar to Izglītības un zinātnes ministrija (un to tikko apliecināja iepriekšējais runātājs) saka: "Nu, nedosim budžeta vietas, nedosim attiecīgu valsts finansējumu." Un studentu izvēle vai studējošo skaits, protams, var tikt ietekmēts. Līdz ar to es pat brīnos, ka šos mazos grozījumus vajag obligāti likumā, lai stiprinātu represīvu institūciju, kas pamatā ir ar to saistīts... bet neveic kā zemāka līmeņa normatīvo aktu grozījumus. Un tad tur varētu iestrādāt, kas īsti ir tie lēmumu pieņēmēji, un tad būtu skaidrs, ka Izglītības kvalitātes valsts dienests ir tikai kādas citas institūcijas lēmuma īstenotājs un tam noteikti nav nepieciešami mazi, it kā nevainīgi likuma grozījumi.

Aicinu padomāt tiešām par sekām, aicinu padomāt par to, kā īsti notiek valsts budžeta sadale šobrīd, jo finanšu mehānisma izmaiņas šeit tika pieminētas, bet likuma grozījumos tas netiek atspoguļots, izņemot vienā punktā, kas ir arī, starp citu, mūsu priekšlikums. Līdz ar to ir jābūt ļoti uzmanīgiem par jūsu lēmumu, īpaši otrajā lasījumā, jo trešajā lasījumā konceptuālu lietu maz varēs grozīt.

Aicinu neatbalstīt šo it kā nekaitīgo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Paldies Znotiņa kungam par skaidrojumu, bet tā pamatbūtība jau ir tā, ko es minēju, kāpēc es nepiekrītu šādai normai, tāpēc ka ierēdņu līmenis nav tas līmenis, kas Latvijā, manuprāt, būtu tiesīgs lemt par to - būs universitātes statuss, nebūs universitātes statuss, kāds universitātei ir nākotnes ceļš.

Tas ir līdzīgi, kā Dombrovska kungs jau minēja par piemēriem ar pašvaldību. Iedomājieties, tagad mēs esam pieņēmuši jauno pašvaldību likumu un ieliekam iekšā vienu normu: ja neatbilst kritērijiem, kurus valdība reiz noteikusi likumprojekta anotācijā un kurus deputātiem nav iespējas

izgrozīt nemaz, tad Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību departaments var šo pašvaldību pievienot, piemēram, Limbažiem... nu, par Saulkrastiem ir runa, tie neatbilst nekādiem kritērijiem. Un tad Pašvaldību departaments lai mierīgi vingro un stāsta, kāds tiem ir nākotnes attīstības scenārijs.

Šeit ir tieši tas pats - politiķi noņem atbildību no sevis, atstāj to ierēdņu kompānijai. Ierēdņi tālāk tad var lemt par to, kas, kā jau Papules kundze minēja, ar dažādiem budžeta mehānismiem arī var ietekmēt šo universitāšu, augstskolu tālāko attīstības scenāriju, kas, manuprāt, ir... Ja reiz notiek šāds vērtēšanas scenārijs, manā ieskatā, vismaz tai ir jābūt Saeimas komisijai... vismaz politiskajā līmenī, lai par to varētu būt arī politiskās debates, un tad arī vērtēt, kurš no kritērijiem nav ievērots un vai tas tiešām ir tik būtisks, un izvērtēt arī citus apstākļus, kādēļ šī universitāte vai augstskola turpmāk pastāvēs vai nepastāvēs, vai tiks izslēgta no Augstskolu reģistra.

Šī pieeja, manuprāt, ir pārāk vienkārša, un es domāju, ka tā paredz savā ziņā arī satversmības riskus. Ja mēs paskatāmies, piemēram, Jaunjelgavas lietu, kur viņi vērsās par skolu tīklu... kas pieņem lēmumu par skolu tīklu... Šeit ir tas pats gadījums, kad nopietnu jautājumu pieņems valdības ierēdnis.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi. Lūdzu!

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Godātie kolēģi! Ja visu to, kas notiek vai varētu notikt dzīvē, būtu iespējams pilnīgi paredzēt, raksturot ar kādiem likumiem, regulācijām un tā, tad mums nebūtu nepieciešamības ne pēc valdības, ne arī pēc likumdevēja, lai tos likumus periodiski grozītu un uzlabotu.

Līdz ar to augstskolas likvidācija, atvasinātas publiskas personas likvidācija, kolēģi, ir ļoti nopietns bizness... ir ļoti nopietns lēmums. Un es uzskatu, ka to nedrīkst atstāt vienkārši ierēdnim, kurš sekos, vai augstskola atbilst kādiem dažiem kritērijiem, dažiem ķeksīšiem, un tad pieņems šo lēmumu.

Esmu patiesi pārsteigts, ka Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputāti vispār, pieņemot kādu tādu lēmumu... ka to iespējams izdarīt, nesaskaņojot ar Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju.

Es uzskatu, ka daudz labāks risinājums ir tāds, ka pēc... vai būs IKVD pieteikuma... ar IKVD sagatavotu pamatojumu vai kā, bet par to tomēr vajadzētu lemt Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputātiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Anitai Muižniecei. Lūdzu!

A. Muižniece (JK).

Labdien, cienījamie kolēģi! Ņemot vērā, ka Dombrovska kungs pieminēja to, ka brīnās, kā šādu lēmumu pieņēma komisijas deputāti, es no savas puses aicināšu, protams, atbalstīt 63. priekšlikumu un nepakļauties tām provokācijām un spekulācijām, un šai dramatiskajai, dramatisma pilnajai uzburtajai ainai par to, ka "sliktie" (pēdiņās, protams) ierēdņi un "sliktās"

iestādes, "represīvās", ar vienīgo mērķi - slēgt ārā kādu augstskolu no reģistra - ķersies pie lietas... Tā tas nebūt nav.

Mēs komisijas sēdē ļoti gari un plaši par šo runājām. Tiem deputātiem, kuri nav Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā, noteikti būtu jāzina, ka pati Izglītības un zinātnes ministrija sākotnēji piedāvāja šo normu krietni mīkstāku - par to, ka IKVD attiecīgi var lemt... bet par šo izslēgšanu no Augstskolu reģistra... Un kāpēc IKVD? Tāpēc, ka gluži vienkārši tā ir iestāde, kas ir atbildīga par Augstskolu reģistra turēšanu, tā teikt, un, ja jau viņi iekļauj tajā ziņas, tad arī droši vien ziņu izņemšana no tā ir viņu pārziņā.

Savukārt attiecībā uz tām spekulācijām par to, ka... nu, ja kāda augstskola... teiksim, bija pieminēta šī kritērija - četri tūkstoši studentu -iespējamā neizpilde... Mēs vaicājām Izglītības un zinātnes ministrijai par šo: kā viņi reaģētu? Vai tad uzreiz... pie pirmā gadījuma? Un tā atbilde, kas... nu, teiksim, no manas puses... pārliecināja ļoti, bija tāda, ka, protams... un es domāju, ka jebkurš cilvēcīgi saprot, ka tajā brīdī, kad pirmo reizi augstskola nesasniedz četru tūkstošu rādījumu (pieņemsim, tur būs 3980 studentu), nebūs neviena, kurš tāpēc slēgs uzreiz kādu augstskolu ārā no Augstskolu reģistra.

Savukārt tad, ja tā tendence būs vairākus gadus pēc kārtas lejupejoša, - tad, protams, ir iespēja šādu lēmumu pieņemt.

Tā ka es aicinu atbalstīt 63. priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam. Lūdzu!

J. Vucāns (ZZS).

Kolēģi! Nu, 63. priekšlikums pēc būtības demonstrē to, kādā kvalitatīvā līmenī ir notikusi šī likumprojekta skatīšana otrajā lasījumā. Un arī - ko no tā, par ko mēs diskutējām, kaut vai Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputāti ir sapratuši un spējuši nodot saviem frakcijas biedriem.

Tam visam, kas tika teikts par to, ka nedrīkstētu būt tā, ka Izglītības kvalitātes valsts dienests lemj - nevis var lemt, bet lemj! - par augstskolas izslēgšanu no reģistra... ka tā ir pārāk brīva norma, es piekrītu. Taču es aicinu jūs visus vēlreiz izlasīt šo priekšlikumu. Šis priekšlikums, tāds, kā es to lasu, nerunā par jau eksistējošām augstskolām. Tas runā par tādām augstskolām, kuras uzsāk savu darbību.

Tātad... Es lasu šo priekšlikumu - papildināt 3. pantu ar $3.^{12}$ un $3.^{13}$ daļu šādā redakcijā: augstskola nodrošina atbilstību šā panta $3.^{2}$ daļā (tas ir, zinātnes universitātēm), $3.^{6}$ daļā (tas ir, lietišķo zinātņu universitātēm) un $3.^{10}$ daļā (tas ir, mākslas un kultūras universitātēm) noteiktajām prasībām ne vēlāk kā triju gadu laikā no dienas, kad uzsākta studiju programmu īstenošana.

Visās šobrīd darbojošās augstskolās studiju programmu īstenošana ir uzsākta jau sen. Tātad šeit runa pēc būtības nav par tām augstskolām, kuras šobrīd darbojas.

Tajā pašā laikā... pēc konteksta, arī pēc tām sarunām, kas bija Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā... šajā panta daļā jeb... šajās divās daļās... tiešām bija vēlme tātad iestrādāt tā kā tādu

pārejas mehānismu, ka triju gadu laikā vajadzētu piemēroties šīm prasībām. Tas ar šo priekšlikumu nav izdarīts. Te ir kaut kas pavisam cits rakstīts.

Un tas pats attiecas uz to 3.[13] daļu, tāpēc ka šis nav tas, ko komisija gribēja panākt ar šo panta daļu.

Tieši tāpēc es aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Ašeradena kungs, vai komisijas vārdā vēl ko komentēsiet?

A. Ašeradens. Paldies par doto vārdu.

Nē, komisija rūpīgi šo pantu izdebatēja un uzskatīja par atbilstošu. Ja reiz šādi kritēriji noteikti un ja augstskola šādus kritērijus neievēro, tad ir jābūt mehānismam, sankciju mehānismam, kas iestājas.

Tā ka komisija atbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 63. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 54, pret - 12, atturas - 16. Priekšlikums ir atbalstīts.

A. Ašeradens. 64. - deputāta Ašeradena priekšlikums, kas paredzēja, ka augstskolu darbība... tas ir, koledžu darbība turpmāk būtu saistīta ar augstskolu darbību. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Es par šo Ašeradena kunga priekšlikumu gribētu parunāt, un es aicinātu Ašeradena kungu - kā Ašeradena kungu, ne kā komisijas vadītāju - paskaidrot, kā viņš redz šī priekšlikuma tālāko attīstību.

Manuprāt, šis priekšlikums ir pareizs, un šeit tam ir īstā vieta, tam ir jābūt šajā likumā - Augstskolu likumā. Protams, mēs varam skatīties... Arī komisijā izskanēja, ka tas varētu atrasties Profesionālās izglītības likumā. Bet ir tomēr dažas lietas, kas ir jāsaprot.

Augstskolas... koledža, protams, var izstrādāt pirmā līmeņa augstāko izglītību. Un ir jau šobrīd tādas programmas. Tāpat arī universitātēm ir šādas programmas, kur tās piedāvā kaut kādas *(Skaņas pārrāvums.)*... tādā veidā iegūt attiecīgo izglītības pakāpi.

Un šī būtu īstā vieta. Un savā ziņā tas ietu kopā arī ar jau izskatīto 1. priekšlikumu, kuru bija iesniedzis mans kolēģis Jānis Vucāns un kurš vispār paredzēja likuma nosaukuma maiņu, jo kopš deviņdesmitajiem gadiem, kad izstrādāja šo likumu, ir daudz kas mainījies.

Un, ja mēs skatāmies... augstākās izglītības iestādes būtu jākoncentrē tur, kur var iegūt augstāko izglītību... Tas būtu jākoncentrē šajā likumā, kur arī ir visas citas šādas institūcijas sakoncentrētas, lai nav jāmaldās. Piemēram... nu, ja mēs skatāmies uz koledžām, tad koledžas jāmeklē pie profesionālās izglītības iestādēm. Ja tās ir tiesīgas izsniegt augstākās izglītības diplomu, tad tām arī būtu jākoncentrējas šajā likumā.

Man rada izbrīnu, ka šis jautājums no šī likuma, neatbalstot šo priekšlikumu, ir izņemts... tiek rosināts to neiekļaut iekšā šobrīd - otrajā lasījumā. Tāpēc es aicinātu Ašeradena kungu paskaidrot, kādu viņš redz šī priekšlikuma nākotni, kā tas varētu īstenoties, jo tas, par ko Ašeradena kungs ir runājis šajā priekšlikumā, manuprāt, ir gana svarīgi. Un tam būtu jābūt šī likuma tvērumā, nevis Profesionālās izglītības likumā. Tas būtu daudz pareizāk, un tad mums būtu iespēja sakārtot koledžu jautājumu pēc būtības arī šajā likumā un izdarīt to jau otrajā lasījumā.

Kolēģi! Tāpēc es, neskatoties uz to, ka komisija ir noraidījusi, aicinu arī pašu Ašeradena kungu būt drosmīgam un (paldies par pieteikšanos debatēs) atbalstīt vai vismaz skaidrot, kā tas koledžu jautājums tiks risināts jau tagad - otrajā lasījumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Arvilam Ašeradenam. Lūdzu!

A. Ašeradens (JV).

Paldies. Jā, mēs komisijā ļoti rūpīgi diskutējām par šo jautājumu, un viens no koledžu attīstības scenārijiem bija tāds, ka tās varētu kļūt par augstskolu, tā teikt, integrētu sastāvdaļu. Taču, jāsaka, Izglītības un zinātnes ministrija pārliecināja par to, ka koledžas ir jāpārceļ uz Profesionālās izglītības likumu. Un, skatot arī Profesionālās izglītības likumu, es gribu teikt, ka Izglītības un zinātnes ministrijai ir taisnība. Un, ja mēs runājam par šo likumu, tas ir vairāk tāds akadēmiskās augstākās izglītības likums. Savukārt Profesionālās izglītības... Tad koledžas vairāk ir piederīgas profesionālās izglītības sistēmai un Profesionālās izglītības likumam, jo tās tiešām sagatavo cilvēkus pēc iespējas ātrāk darba dzīvei.

Tā ka es gribu teikt, ka šis bija saprātīgs lēmums. Tas ir pareizi, ka komisija šo nav atbalstījusi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 64. - deputāta Ašeradena priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 30, pret - 50, atturas - 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 65. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas ir par augstskolu konsorciju. Tas komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti... vēlas debatēt.

Vārds deputātam Viktoram Valainim. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Es nezinu, vai ministre vēl seko līdzi šai sēdei... Vismaz ministrijas parlamentārais sekretārs varētu paskaidrot par augstskolu konsorcijiem.

Manuprāt, šie priekšlikumi tiešā veidā būtu kā tāds risinājums, piedāvājums, nosakot likumā veidu un modeli... veidu, kādā šīs universitātes var savā ziņā sadarboties.

Arī citām atvasinātām publiskām personām kā, piemēram... Savulaik Latvijas pašvaldībām tika piedāvāts sadarbības teritoriju modelis. Tāpat arī šobrīd Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā ir noteikts tas, ka atsevišķām valstspilsētām ir jāsadarbojas atsevišķos jautājumos ar piegulošajām pašvaldībām.

Un šajā gadījumā augstskolu konsorcijs bija... Mēs redzējām, kā trīs universitātes vienojās šādā konsorcijā. Un pagaidām, ja netiek atbalstīti šāda veida priekšlikumi, tad visa šī vienošanās paliek tikai uz papīra.

Tāpēc man būtu jautājums - kā jūs redzat šo konsorciju tālāko nākotni? Un kāpēc šāds priekšlikums nav ticis atbalstīts? Vismaz pagaidām es to neredzu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Reinim Znotiņam. Lūdzu!

R. Znotiņš (JK).

Jā, Izglītības un zinātnes ministrija nāca ar šādu piedāvājumu - veidot konsorcijus starp vairākām augstskolām -, un minētais piemērs - starp LLU, Daugavpils Universitāti un Liepājas Universitāti - rādīja cerīgu sākumu. Patiesībā pirmie, kuri sāka saprast, ka Augstskolu likums pēc 20 gadu pārtraukuma tiešām... notiks, ka ir jāpiemērojas un jāsāk efektivizēt savu darbību.

Tā ka man liels prieks, ka šīs universitātes izdarīja pirmo soli. Noteikti nākamais solis tātad konsorcija tālākā izveidē būtu izveidot vismaz vienotu padomi šīm trim augstskolām, lai tad šī vienotā padome varētu stratēģiski skatīties uz visu konsorciju kopumā, skatīties, kuras mācību programmas pārklājas, kurā konkrētā augstskolā šī programma ir spēcīgāka un kurā varbūt vājāka. Un varbūt efektīvāk ieguldīt šos līdzekļus tieši tajās programmās, kuras ir spēcīgas... tās programmas, kuras ir spēcīgas Liepājas Universitātē, tās, kuras LLU ir spēcīgas, un savukārt Daugavpils Universitātē atkal citas programmas ir spēcīgas... un nedublēt tās programmas, kuras nav spēcīgas vai kuras... varbūt vienā no šiem... ir mazāk veiksmīgas nekā citur.

Tā ka labs solis arī mūsu piedāvājums, ka šādā veidā procesu varētu virzīt uz priekšu; integrācija un konsolidācija arī varētu notikt. Komisijas deputāti diemžēl bija citās domās un neatbalstīja Izglītības un zinātnes ministrijas piedāvājumu. Un šeit lielu lomu spēlēja jau iepriekš Vucāna kunga minētais Vilsones kundzes komentārs.

Vilsones kundzes komentārs bija, ka trīs augstskolas nevar veidot vienotu padomi. Par šo gan citi juristi ir izteikušies, ka var patiesībā veidot. Tā ka tas būtu juridiskas dabas jautājums, kurš būtu droši vien jāizskata uz trešo lasījumu, un jāsaprot, vai tiešām tā ir, kā Vilsones kundze saka, vai tas ir subjektīvs, ne līdz galam pamatots lēmums. Tas būtu droši vien jāvērtē, bet Izglītības un zinātnes ministrija ar šādu... nāca; diezgan loģisks ceļš, kā tad visu šo procesu varētu virzīt uz priekšu. Diemžēl Vilsones kundzes minētais... minētie apstākļi droši vien lika komisijas deputātiem balsot tā, kā viņi nobalsoja.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei. Lūdzu!

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies. Sēdes vadītājas kundze un kolēģi! Jāsaka, šis ir mūsu priekšlikums, un tas radikāli atšķiras no mērķa, kuru tikko minēja ministrijas parlamentārais sekretārs.

Šis priekšlikums nav tāpēc, lai varētu vienkārši mehāniski apvienot trīs augstākās izglītības iestādes, izveidojot vienu, kā tas tiešām izskanēja ministrijas paustajā pozīcijā. Un ministrijai bija cita tipa priekšlikumi... cita veida priekšlikumi, kuri komisijas darbā tika, jā, noraidīti.

Bet mūsu priekšlikuma jēga ir tajā, ka tas veicinātu starptautisku sadarbību. Jā, Znotiņa kungs, tas veicinātu līdzekļu un resursu efektīvāku izmantošanu, bet tas noteikti nav kā mehānisks augstskolu skaita samazināšanas līdzeklis.

Konsorciji, kur... Īstenībā vienas no šo pārdomu rosinātājām bija mākslas augstākās izglītības iestādes... izteica vajadzību, ka apvienojoties... jā, un arī vienas padomes izveidošana (tas gan ietilpst arī mūsu priekšlikuma jēgā)... bet šādā veidā, veidojot starptautiskas apvienības, nezaudējot savu autonomiju un savu pastāvēšanu, bet apvienojot lemšanu par iespējamām kādām programmām, īpaši starptautiskām... vai arī Latvijā kādas vienas īpašas programmas (un precedenti tam ir, un tas ir zināms) īstenošanai nu būtu nepieciešams arī šādu terminoloģiju vai šādu veidu ielikt likumā, kas ļautu... kā vēlreiz saku, vairāk veicinātu sadarbību, resursu izmantošanu, par ko ilgstoši mēs runājam augstākajā izglītībā... ka varbūt nevajag vienas un tās pašas tehniskās nodrošināšanas lietas katrā augstskolā, bet var izmantot savstarpēji tur, kur vienā ir ieguldīts, īpaši, ja mēs runājam par valsts līdzekļiem... ka šos ieguldījumus resursu un infrastruktūras ziņā var lietot arī citi. Bet šajā gadījumā tas nebūtu arī šķērslis. Gan jau augstākās izglītības iestādes arī Latvijā ies šo ceļu, zinot ierobežotos resursus.

Bet šajā gadījumā mēs gribējām veicināt sadarbību, starptautisku sadarbību, un veidot, jā, patiešām šo vienoto, iespējams, padomi, kas būtu arī starptautiska... nevis mehānisku iestāžu skaita samazināšanu. Un tā ir principiāli nozīmīga atšķirība.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Jā, paldies Znotiņa kungam par skaidrojumu.

Un tad, skatoties šo priekšlikumu... principā tas, ko paredz... tātad pirmais - ka vairākas augstskolas, universitātes var izveidot brīvprātīgi šo augstskolu konsorciju.

Mēs redzam, ka jūsu minētais jau šobrīd dabā... vienā piemērā... ir noticis, un man arī liekas tas ļoti atbalstāms vairāku iemeslu dēļ.

Pirmkārt, tas bija brīvprātīgi.

Otrkārt, tajā piedalījās gan rektori, gan pašvaldību vadītāji, pilsētu vadītāji, gan arī... Tātad gan vietējais politiskais līmenis to atbalstīja, gan arī augstākais politiskais līmenis, kas bija... Izglītības un zinātnes ministre arī piedalījās šajā pasākumā.

Un šī priekšlikuma tālākais mērķis ir - pārvaldības mehānismu augstskolu konsorciju izveidošanā nosaka Ministru kabinets. Tātad šajā priekšlikumā arī skaidri dots mandāts Ministru kabinetam -

noteikt šo pārvaldības mehānismu... protams, arī atbalsta mehānismu, kas šajā priekšlikumā ir būtiski uzsvērts, tātad - kādu piešprici, kas varētu kaut kādā veidā uzlabot šo jaunā konsorcija tādu pirmo atspērienu... 10 procentu apmērā no kopbudžeta, kas arī ir atbalstāmi. Un tas, kas būtu jādara Ministru kabinetam pie šāda priekšlikuma, būtu: atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likumam, ņemot vērā to, ka tās ir atvasinātas publiskas personas, jāizveido šis pārvaldes mehānisms, un tādu pārvaldes mehānismu esošajā tiesiskajā rāmī, esmu pārliecināts, ir iespējams izveidot. Ja to var izveidot civilās aizsardzības jomā, ja to var izveidot pašvaldību sadarbības jautājumos, tad kāpēc to nevar izveidot šeit?

Kolēģi, tas ir iespējams. Un, manuprāt, līdzīgi kā ar civilo aizsardzību - pamatu veido Ministru kabinets. Tad arī šeit, kur tiek definēta sadarbība starp atvasinātām publiskām personām, - arī šeit Ministru kabinets varētu uzņemties atbildību.

Un šis priekšlikums ir atbalstāms.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Reinim Znotiņam otro reizi. Lūdzu!

R. Znotiņš (JK).

Kolēģi! Precizēšu vēl vienu reizi to, ko opozīcijas pārstāvji laikam nebija sapratuši.

Vienota padome - tātad tā ir viena lieta, viena no iespējamām konsorcija sastāvdaļām. Vienota doktorantūra arī ir vēl viena iespējama lieta, viens no konsorcija, teiksim, tādiem plusiem. Tas stiprinātu studiju programmas. Un ieguldītu tur, kur augstskola tiešām ir spējīga un spēcīga.

Tātad mazināt šo programmu skaitu - tas nozīmē, ka, ja ir šī spēcīgā programma, piemēram, Daugavpilī, kas ir... ko jau es iepriekš minēju, piemēram... un savukārt tāda pati programma ir, piemēram, LLU, tad Daugavpilī paliktu šī spēcīgākā programma (piemēram, ar zinātnisko novērtējumu "četri"), un savukārt LLU nebūtu nepieciešams dublēt šādu programmu. Tas nozīmē, ka arī studenti varētu specializēties, teiksim, mācīties konkrētas lietas Daugavpilī, konkrētas lietas, teiksim, Jelgavā un konkrētas lietas - Liepājā. Iespējams, programmas varētu sastāvēt no vairākiem kursiem, un, iespējams, moduļus varētu arī izvēlēties dažādās vietās... vai kā līdzīgi.

Tāpat arī tas neizslēdz iespēju veidot starptautisku konsorciju, ko minēja opozīcijas pārstāvji, tā kā arī tā bija opcija, kamēr kopā tas galvenais mērķis ir panākt to, ka tiešām šīm augstskolas programmām... skatās stratēģiski, nevis tikai lokāli un sasniedz tiešām efektīvu rezultātu.

Tas arī ir tas, ko Izglītības un zinātnes ministrija ar saviem priekšlikumiem gribēja panākt. Minēju, netika saprasts līdz galam, tā ka... tāpēc arī netika atbalstīts.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim. Lūdzu!

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Es zinu, ka dažreiz ir tāda situācija, ka ne visi koalīcijas deputāti tiešām lasa tos priekšlikumus, kuriem pretī stāv šis zīmogs "noraidīt" vai "neatbalstīt".

Tāpēc, kolēģi... bet es šajā gadījumā tomēr ļoti aicinu jūs vai nu izlasīt, vai... nu, es esmu gatavs to izlasīt priekš jums. Šis priekšlikums saka, ka augstskolu konsorcijs ir vairāku augstskolu brīvprātīgi izveidota apvienība. Tātad - pret ko jūs iebilstat? Pret to, ka augstskolas var izveidot kaut ko, apvienoties? Bet kāpēc? Ja valdības mērķis, stratēģiskais mērķis, ir konsolidēt augstākās izglītības sektoru, tad kāpēc augstskolas nedrīkst apvienoties? Vai jūs esat pret to, lai augstskolas varētu brīvprātīgi apvienoties? Vai pret to ir iebildums?

Ejam tālāk. Ar mērķi paaugstināt izglītības un pētniecības kvalitāti un uzlabot starptautisko novērtējumu... Un kas šeit ir nepareizi? Nedrīkst apvienoties ar šādu mērķi, lai uzlabotu?

Tālāk. Otrais punkts. Pārvaldības mehānismu augstskolu konsorcija izveidošanai nosaka Ministru kabinets. Kur te problēma? Jūs neuzticaties savam Ministru kabinetam?

Trešais punkts... un tā tālāk.

Tātad, kolēģi, es domāju, ka tas nav loģiski - no vienas puses, tiek tik daudz runāts par to, ka mēs vēlamies veicināt augstskolu konsolidāciju, ka mums ir pārāk daudz augstskolu, bet, no otras puses, netiek atbalstīts šis konsorcija... apvienošanas ceļš. Ja jums nepatīk šis konkrētais priekšlikums, tad, lūdzu, piedāvājiet savu konkrētu priekšlikumu, kā augstskolas varētu tos konsorcijus izveidot, jo citādāk...

Tiesa, kā saka mūsu kolēģe Papules kundze, nu sanāk tā, ka... ja mēs vēlamies konsolidēt šo sektoru, samazināt augstskolu skaitu, bet apvienoties nedrīkst, tad tiešām sanāk, ka patiesais mērķis (kā nesen teica izglītības un zinātnes ministre - pašmērķis) ir kādas augstskolas likvidēt. Es ceru, ka tā tas nav.

Tāpēc es aicinu tomēr šo priekšlikumu uzmanīgi izlasīt un atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Arvilam Ašeradenam. Lūdzu!

A. Ašeradens (JV).

Jā, paldies. Kolēģi, es tagad runāšu savā vārdā. Es aicinātu tiešām neveidot tukšas normas likumā.

Un šeit... Vispirms - par augstskolu konsorcijiem. Jebkuras augstskolas var veidot konsorcijus tādus, kādus vien vēlas, un pašreizējā likumdošana to atļauj. Tos var veidot savā starpā, var veidot ar citu valstu augstskolām - un tā tālāk, un tā tālāk. Šeit nav nekādu problēmu, un šā dēļ likumā nav jāieraksta atsevišķa norma, ka augstskolas var veidot konsorciju. Tādu ierobežojumu nav, un tās var tā darīt, un to jau esošais piemērs, pozitīvais piemērs - Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte un Latvijas Lauksaimniecības universitāte - ir parādījis, ka tas darbojas.

Nākamais. Pārvaldes mehānismu, nosakot konsorciju izveidošanu, nosaka Ministru kabinets. Jēziņ!

Šeit ir arī bijis, nu, varbūt ne pārāk veiklais piemērs, ko Valaiņa kungs lieto, ka augstskolas - tās tādas pašas pašvaldības vien ir. Nu, tad es gribētu redzēt, kurā vietā ir noteikts, ka, teiksim tā, trīs pašvaldības var izveidot tā saucamo... ceturto pašvaldību, tātad - vienu vadošo pašvaldību virs tām. Nu, tāda regulējuma arī nav. Nu te ir pilnīgi skaidrs. Tātad te ir jautājums par trīs publiskām

atvasinātām personām, kas veido pārvaldes modeli. Nu, šeit Ministru kabinets tiešām neko nevar veidot.

Un pēdējais. Jā, tā arī ir pilnīgi tukša norma - Ministru kabinets var pieņemt lēmumu par pabalsta piešķiršanu konsorcijam. Nu, Ministru kabinets kā izpildvara ir brīvs pieņemt šādus lēmumus, viņi var piešķirt gan pabalstus, gan finansēt, gan arī atteikties finansēt. Tā ka šeit ir... Nu, tas šinī gadījumā nesasniedz savu mērķi.

Jā, ministrija bija iesniegusi priekšlikumu par to, ka konsorcijs iet tālāk... Un tā bija jau, šķiet, būtiska diskusija - par to, ka konsorcijā veido vienotas, kopējas pārvaldes struktūras, kas ir juridiski noteiktas; tā būtu, piemēram, padome, kā teica parlamentārais sekretārs.

Taču es gribu teikt, ka gan pašas augstskolas, gan arī komisijā debatējušie pret šādu... iebilda, jo šī konsorcija veidošana nekādā ziņā nebija ar nodomu veidot kopējas pārvaldes institūcijas. Tā bija tikai sadarbības forma.

Tā ka neviens no... es gribu teikt... no tirgus dalībniekiem vai no nozares pārstāvjiem par šādu... nemaz nevēlējās veidot.

Tā ka, es gribu teikt, komisijā šādas debates notika, bet šis priekšlikums, 65., nekādā ziņā nav atbalstāms, jo tā ir vienkārši tukša norma.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Vucānam. Lūdzu!

J. Vucāns (ZZS).

Cienītās kolēģes un godātie kolēģi! Nevaru piekrist Arvilam Ašeradenam, viņa teiktajam, ka šāds priekšlikums ir tukša norma.

Pēc būtības jautājums ir par to, vai mēs gribam šo kapacitātes stiprināšanu, potenciālu apvienošanu augstākajā izglītībā veikt ar pātagas metodi vai ar burkāna metodi.

Es šo priekšlikumu lasu kā "burkānu" - kā "burkānu", ko piedāvāt augstskolām, lai tās vairāk domātu par sadarbību.

Kas attiecas uz pašiem dažādu veidu konsorcijiem, šādi konsorciji... Te nav jāatsaucas tikai uz šo pēdējā gada gadījumu... par trijām universitātēm... Dažādu mērķu sasniegšanai konsorciji starp Latvijas augstskolām tiek veidoti jau vismaz pēdējo piecpadsmit, es pat teiktu, septiņpadsmit gadu periodā - kopš 2003., 2004. gada. Un tie tiek veidoti, lai īstenotu kopīgas maģistra studiju programmas, lai īstenotu kopīgas doktora studiju programmas, lai tātad veidotu kopīgas profesoru padomes, kopīgas promocijas padomes un tā tālāk. Un tas ir tādēļ, lai apvienotu spēkus un lai kopā kļūtu spēcīgāki. Un tas jau ir tieši tas, ko mēs vēlamies sasniegt.

Cita lieta, ka līdz šim tiešām tas viss ir noticis absolūti uz brīvprātības pamata, līdzīgi domājošiem profesoriem un līdzīgi domājošiem augstskolu administratoriem vienam otru atrodot. Un tādi gadījumi, tādi laimīgi gadījumi, ir bijuši, un to augļus jau šobrīd mēs varam baudīt, proti, varam tos baudīt pietiekami daudzu aizstāvētu disertāciju veidā, publikāciju veidā, arī, teiksim, dažādu inovāciju, produktu veidā un tā tālāk.

Tātad līdz šim tas, kā ir trūcis, - ir trūcis valsts politikas klātbūtnes šī "burkāna" veidošanā, lai rosinātu: domājiet vairāk par šādu sadarbību, jo, ja sadarbosieties, jūs tiksiet arī papildus par to atalgoti. Un tas atalgojums var nākt dažādos veidos. Tas var nākt gan, teiksim, kā prioritāra iespēja piedalīties dažādos fondu projektos... Ne vienmēr tiem ir jābūt šiem 10 procentiem, kas ir minēti šajā priekšlikumā.

Bet es aicinu šo priekšlikumu atbalstīt, lai mēs par šāda veida sadarbību, stimulētu sadarbību, neaizmirstu šajā likumprojektā, jo, manā skatījumā, tas ir ļoti svarīgi. Un, ja nepieciešams, uz trešo lasījumu mēs varētu atrast arī komisijā, Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā, to pareizo formulējumu, kas visus apmierina un ļauj šādus sadarbības veidus iestrādāt likumā. Vēl jo vairāk tāpēc, ka ministrija, kā mums teica Znotiņa kungs, pēc būtības šāda veida sadarbību vēlas atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi. Lūdzu!

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Godātie kolēģi! Ašeradena kungs, es jums varētu piekrist, ka šī norma ir tukša, tādā gadījumā, ja mēs dzirdētu, lasītu ziņas par to, ka valdība piedāvā augstskolām... ka valdība piedāvā, piemēram, Daugavpils Universitātei un Rēzeknes Augstskolai apvienoties vienā konsorcijā. Un, ja tā apvienošanās notiktu, tad valdība piedāvātu lielāku summāro budžetu abām augstskolām. Vai, ja mēs lasītu ziņas, ka valdība piedāvā kaut ko tādu... piemēram, piedāvātu Liepājas Universitātei un Ventspils Augstskolai apvienoties un tādā gadījumā arī piešķirtu lielāku summāro finansējumu.

Bet, tā kā mēs neko tādu, nekādu tādu iniciatīvu no valdības nedzirdam, tad šis ir tāds piedāvājuma veidā, ļoti maiga piedāvājuma veidā, gandrīz jau mājiena veidā... šis priekšlikums, es uzskatu, ir jēdzīgs.

Mēs, protams, varētu to formulēt tā, ka valdībai ir pienākums piešķirt par 10 procentiem lielāku budžetu, bet mēs nevēlamies valdībai saistīt rokas ar tādu... kaut kādiem konkrētiem ciparim un vēlamies dot valdībai tiesības arī pašai par to lemt. Tāpēc... nu, tā tas arī ir diezgan lielā daļā no likumdošanas, kolēģi.

Ja mēs redzam iniciatīvu no valdības puses, ja jautājumi tiek risināti, tad nekādas nepieciešamības pēc attiecīgas likumdošanas nav. Bet, ja mēs redzam, ka valdība nav gatava risināt jautājumus, ja mēs redzam tādu reakciju, kā tas bija ar Daugavpils Universitāti, - ka ministrija īsti nevar pateikt, ko tad Daugavpils Universitātei vajadzētu darīt, - tad šādi priekšlikumi ir pat ļoti jēdzīgi.

Kolēģi, aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei otro reizi. Lūdzu!

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies. Sēdes vadītāja un kolēģi! Ašeradena kungs, var būt, ka jūs nejauši būsiet iedevis apzīmējumu visiem izglītības jomā... Augstskolu likumā dotajiem priekšlikumiem un grozījumiem. Varbūt nejauši būs iedots precīzs apzīmējums. Kādēļ? Tādēļ, ka... ja viena no

būtiskajām lietām, ko jūs arī atzīmējāt savā ievadrunā, ir sadalīt augstākās izglītības institūcijas pa tipiem, tad tā ir tukša runa, ja tam neseko kāds konkrēts finansiāls atbalsts, lai atbalstītu, piemēram, zinātniskās universitātes.

Tukša - tukša! - norma.

Ja runājam par jaunievedumu, ka universitātēm būs attiecīgi padomes ar visaugstākajām lemšanas tiesībām un iespējām, - tā ir tukša norma, jo būtībā šo padomju darba finansēšanai ir plānoti, ja nemaldos, Eiropas struktūrfondu līdzekļi, nevis konkrēti, papildus piešķirti valsts budžeta līdzekļi, lai augstskolās šīs programmas tiešām varētu... lai šajās padomēs tiešām varētu iesaistīt sabiedrībā zināmus, ietekmīgus un arī gudrus cilvēkus... varbūt - ne tikai Latvijas kontekstā.

Tātad - zināmā mērā tukša norma, jo finansējums nav piešķirts papildus.

Un vēl viens triviāls piemērs. Iepriekšējais, 63., priekšlikums - nu, tukša norma, ja to var nostiprināt arī zemāka līmeņa normatīvajos aktos, visticamāk, un iedot vienu šādu detaļu... ka kāds kaut ko var izslēgt no reģistra... ne kā sistēmas risinājumu... Tā patiešām ir tukša norma, kas ir apstiprināta.

Varbūt šajā gadījumā... arī piekrītot... Ja Izglītības un zinātnes ministrija to redz kā zināmu "burkānu", lai veidotu augstskolu tīklu sabalansētu, skatoties arī no starptautiskajiem kritērijiem, tad atbalstiet šo priekšlikumu, nevis nosauciet to kopumā par tukšu normu, kas ir... visi šie priekšlikumi - vairāk nekā 300 priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Ašeradena kungs, vai komisijas vārdā vēl ko bildīsiet?

A. Ašeradens. Nē, paldies.

Komisija šo priekšlikumu nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 65. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 27, pret - 55, atturas - 4. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. Tā, iesim tālāk.

66. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas paredz turpmāk noteikt, ka dibinātājiem ir jānosaka universitāšu stratēģiskā specializācija kopā ar universitātēm. Ir komisijā daļēji atbalstīts un iekļauts 29. un 37. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 67. - deputāta Ašeradena priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 68. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 68. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas pārskata pantu par augstskolu autonomiju. Ir komisijas atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Ašeradena kungs, augstskolu autonomija... Pareizi jūs minējāt - pārskata šo pantu. Manā ieskatā, šis pants neatbilst īsti tam, ko jūs teicāt, lietojot vārdu "autonomija", jo savā ziņā šis pants runā par autonomiju, bet, no otras puses, mēs redzam, ka tiek izveidotas padomes, kas savā ziņā šo autonomiju varēs ietekmēt.

Pie šī priekšlikuma es vēlētos sākt runāt arī par to, ka šīm padomēm, kuras varēs ietekmēt universitāšu autonomiju, savā ziņā nav nekāda veida atbildības par to, ko tās dara. Universitātē tomēr amatpersonām ir kaut kāda atbildība, taču šiem padomes locekļiem šajā likumā nav noteikta nekāda atbildība. No otras puses, tie savā ziņā arī ietekmēs universitātes autonomiju, tos pantus, kas... šeit ir viss smuki sakārtots, viss smuki salikts, bet tajā pašā laikā citos likuma pantos parādās šī padome, kas... savā ziņā nonāk pretrunā ar šo pantu. Tāpēc lūgums būtu skaidrot, kādā veidā tiks saglabāta augstskolu, universitāšu autonomija, līdzdarbojoties... kopā ar šīm padomēm.

Mazliet vēl par iepriekšējā priekšlikuma debatēm. Man... Ašeradena kungam arī jāmin tas, ka Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē pašvaldībai un universitātei... lielas starpības nav... tā kā...

Ja runājam par tukšiem priekšlikumiem, - savā ziņā šis atbildīgās komisijas priekšlikums arī ir tukšs priekšlikums, jo tas runā par autonomiju - it kā runā par autonomiju! -, bet tajā pašā laikā mēs visi saprotam to, ka universitātēm autonomija ar šī likuma pieņemšanu tiek samazināta, vietā nāk padomes, kuras bez jebkādas atbildības... šie cilvēki varēs ietekmēt universitāšu nākotni.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Ašeradena kungs, komisijas vārdā, lūdzu, komentējiet.

A. Ašeradens. Paldies. Īsumā es gribētu teikt, ka augstskolu autonomija ar šo pantu ir diezgan būtiski... un arī kopumā... uzlabota, ņemot vērā kaut vai to, ka augstskolas satversmi... ir pilnīgi pietiekoši, ka apstiprina augstskola pati.

Tieši tāpat - stratēģijas pieņemšanas daļā... un daudzos citos jautājumos...

Komisija kopumā par šo jautājumu ir rūpīgi diskutējusi, ir to izskatījusi.

Komisija 68. priekšlikumu ir atbalstījusi.

Aicinu Saeimu atbalstīt to.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 68. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 84, pret - 1, atturas - nav. Priekšlikums atbalstīts.

A. Ašeradens. Paldies.

69. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 4. pantu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 70. priekšlikums. Tas ir līdzīga rakstura. Arī ir komisijas atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 71. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kas paredz papildināt 7. panta $2.^{1}$ daļas 1. punktu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 72. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums, kas paredz izslēgt no likumprojekta tā 5. pantā iekļautos grozījumus... par likuma $8.^{6}$ panta pirmās daļas... Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 73. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 5. panta vārdus... izslēgt 5. panta formulējumus... Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 74. - deputāta Teirumnieka priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 5. panta otro daļu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 75. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums, kas ir līdzīgs. Paredz izslēgt no likumprojekta tā 5. pantā iekļautos grozījumus. Ir runa par vārdiem "Augstākās izglītības padome". Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 76. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 77. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas attiecas uz koledžu darbību. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 78. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 79. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 80. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti arī atbalsta.

A. Ašeradens. 81. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 82. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 83. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 84. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 85. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 86. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti arī atbalsta.

A. Ašeradens. 87. - izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums. Arī ir daļēji... nevis - arī, bet ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 88. - deputātes Čakšas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 89. - deputātes Čakšas priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 90. - izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti pieprasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 90. - izglītības un zinātnes ministres Ilgas Šuplinskas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 8, pret - 62, atturas - 3. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 91. - Juridiskā biroja priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 92. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 93. - izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 94. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 95. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 96. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 97. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 98. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Par 98. priekšlikumu ir lūgums balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 98. - deputāta Teirumnieka priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 8, pret - 40, atturas - 22. Priekšlikums nav atbalstīts. Daļēji atbalstītais.

A. Ašeradens. 99. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 100. - deputātu Golubevas, Dūrīša, Voikas, Bluķes, Pavļuta, Rukšānes-Ščipčinskas, Skrides un Pleša priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 101. - deputātes Čakšas priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 102. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 103. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Evijai Papulei. Lūdzu!

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies. Sēdes vadītāja un arī kolēģi! Komisijā mums bija diezgan daudz diskusiju par to, kurām no tām augstskolām, kas pārstāv varbūt ne gluži... ne tikai izglītības nozari, bet arī aizsardzības, to skaitā - jūrlietas, piešķirt vai nepiešķirt kādus izņēmumus kādu noteiktu kritēriju ievērošanā vai neievērošanā.

No vienas puses, ir patīkami, ka tika atcelti kvantitatīvie rādītāji jeb konkrēta studentu skaita nepieciešamība, bet, no otras puses, ir skaidrs, ka lielāka labvēlība izņēmumu veikšanā tika veltīta Latvijas Nacionālajai aizsardzības akadēmijai, neskatoties uz to, ka nozares ministrs lūdza izņēmumus un zināmu likumdevēja aizsardzību arī Latvijas Jūras akadēmijai.

Komisijā, debatējot par to, īsti nebija skaidrs, vai šādi izņēmumi tiks piešķirti vai ne. Jā, tiešām kvantitatīvā rādītāja Latvijas Jūras akadēmijai nav. Mēs zinām, ka Izglītības un zinātnes ministrija, runājot par studiju programmām, par mācību programmām un arī par studējošo skaitu, norādīja uz nepieciešamību apvienot visas ar jūrlietām saistītās izglītības iestādes, kādas Latvijā ir. Tam daļēji varētu arī piekrist, ja nebūtu zināmu bažu (tiešām lietoju šo vārdu - bažas!) par to, ka Latvijas Jūras akadēmija, iespējams, neizpildot kādu no kritērijiem zinātniskās darbības jomā, varētu arī vairs nepastāvēt, - kāds ierēdnis to vienkārši izslēgtu no augstākās izglītības iestāžu reģistra vai "nejauši" pievienotu kādai citai Latvijas augstskolai.

Manuprāt, tas nav pareizi - nerūpēties par jūrlietu augstāko institūciju, jo mums ir arī negatīva pieredze - tas, kā tika likvidēta, piemēram, Latvijas Policijas akadēmija. Un, izvērtējot komisijā pieņemtos šābrīža lēmumus, nav novērsts satraukums jeb bažas par to, ka Latvijas Jūras akadēmija varētu pastāvēt kā stabila, Latvijā stabila, augstākās izglītības institūcija jeb iestāde. Vēlreiz atkārtoju - jā, kvantitatīvais rādītājs vairs neapdraud tās pastāvēšanu, bet prasības pēc zināma zinātniskā darba ir vērtējamas dažādi.

Un tādēļ es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, lai radītu nevis bažas, nevis neuzticēšanos šim likuma grozījumam, bet - tieši pretēji - nostiprinātu Latvijas Jūras akadēmijas kā stabilas un patstāvīgas augstākās izglītības institūcijas pastāvēšanu, esamību Latvijas augstskolu skaitā.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Un tālākajās debatēs - jau uz trešo lasījumu - mēs varētu skatīties, kā nostiprināt vēl vairāk to, lai Latvijas Jūras akadēmija tiešām varētu pastāvēt kā patstāvīga augstākās izglītības iestāde.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, vai jums, lūdzu, pietiktu ar trim minūtēm līdz pārtraukumam?

V. Valainis (ZZS).

Jā, man pietiks ar trim minūtēm.

Sēdes vadītāja. Lūdzu! Jums vārds.

V. Valainis.

Jā, kolēģi, par šo priekšlikumu. Manuprāt, Papules kundze jau ļoti pareizi minēja, ka šobrīd pastāv ļoti liela neskaidrība par to, kāda būs Latvijas Jūras akadēmijas nākotne. Es saprotu, komisijā līdz galam skaidrības par to nav bijis, bet, manuprāt, pirms mēs balsojam par šādu priekšlikumu, vismaz ministrijas parlamentārajam sekretāram vai komisijas vadītājam vajadzētu skaidrot deputātiem, kāda būs Latvijas Jūras akadēmijas nākotne. Te jau ir iezīmēti tie riski, kas ir, - Papules kundze jau lieliski tos izstāstīja.

Taču, kā mēs redzam, Latvijas Jūras akadēmija nav vienīgā šāda tipa augstākās izglītības iestāde, par kuras likteni politiskajam līmenim ir satraukums. Tāpat arī Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija tiek ņemta kā izņēmums... Un es arī esmu dzirdējis ļoti daudzus dažādus stāstus, kā Latvijas Jūras akadēmijas nākotne tiek saglabāta, bet neviens no tiem, manuprāt, nav pietiekoši ticams, lai būtu skaidra paļāvība uz to, ka šī joma Latvijā saglabāsies arī nākotnē.

Es tāpēc aicinu skaidrot... aicinu, lai vismaz Ašeradena kungs komisijas vārdā to izskaidrotu.

Manuprāt, Latvijas Jūras akadēmijas nākotne... Ja ideja ir to pievienot Latvijas Universitātei vai Rīgas Tehniskajai universitātei, tas, manuprāt, būtu diezgan absurdi, ja mēs izdomātu iet tādu ceļu. Tāpēc jau šobrīd ir jābūt skaidrībai par to, kāda būs šīs izglītības iestādes nākotne.

Šis priekšlikums paredz dot skaidri... atstāt pamatus tam, lai šī izglītības iestāde varētu turpmāk būt; tas paredz pieņemt kā savdabīgu izņēmuma stāvokli to, ka nākotnē tā var kādam no kritērijiem arī neatbilst. Pēc tam mēs runāsim arī par dažādām ar kultūras jomu saistītām izglītības iestādēm; tur arī... šādi izņēmumi tiek pieņemti atsevišķās jomās.

Manuprāt, Latvijas Jūras akadēmija... Es domāju, kolēģi, mēs visi saprotam, ka tā ir augstākās izglītības iestāde, attiecībā uz kuru vajadzētu pieļaut izņēmumus. Tāpēc aicinu atbalstīt un vismaz skaidrot, kāda būs šīs augstākās izglītības iestādes nākotne. Pagaidām ir pārāk liela migla šajā jautājumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Lūdzu komisijas vārdā komentēt.

A. Ašeradens. Jā, paldies.

Es būtu priecīgs, ja kolēģi tiešām lasītu likuma normas, kas tiek virzītas. Šim nav nekāda sakara... Attiecīgajam priekšlikumam nav nekāda sakara ar Latvijas Jūras akadēmijas nākotni vai statusu. Respektīvi, šī norma... teiksim tā - Latvijas Jūras akadēmiju mēs nekādā ziņā nevaram pielīdzināt Latvijas Nacionālajai aizsardzības akadēmijai, jo Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija ir daļa no Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Un Latvijas Jūras akadēmija... nu, šādi nevajadzētu, tā teikt, pielīdzināt... Tas ir viens.

Otrs. Komisijas sēdē mēs pārliecinājāmies, ka Latvijas Jūras akadēmijas nākotni nekas neapdraud. Šobrīd tiek diskutēts par Liepājas Jūrniecības koledžas pievienošanu, līdz ar to pat tad, ja likumā būtu atstāti skaitliskie kritēriji... arī to izpilde tiktu nodrošināta.

Tā ka, man liekas, mēs šobrīd netiekam pareizi informēti.

Es aicinu neatbalstīt 103. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 103. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 27, pret - 52, atturas - 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

Godātie kolēģi! Ir laiks pārtraukumam.

Ir jau notikusi deputātu klātbūtnes reģistrācija.

Pārtraukums līdz pulksten 17.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre
Inese Lībiņa-Egnere.

Sēdes vadītāja. Cienījamās kolēģes un godātie kolēģi! Turpinām 18. februāra trešās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtības izskatīšanu pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījumi Augstskolu likumā", otrais lasījums.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā - deputāts Arvils Ašeradens. Lūdzu!

A. Ašeradens. Paldies.

Turpinām skatīt likumprojektu.

104. - frakcijas KPV LV priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt. Prasa balsojumu, atvainojos! Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu balsošanas_režīmu! Balsosim par 104. - frakcijas KPV LV iesniegto priekšlikumu!

Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 1, pret - 51, atturas - 5. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 105. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 7. pantā iekļauto 10. panta ceturto daļu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 106. - līdzīga rakstura priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 107. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums, kas ir tieši tāda paša satura. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 108. - deputāta Teirumnieka priekšlikums, kas ir tāda paša satura kā iepriekšējie trīs. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 109. - izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums, kas nosaka satversmes sapulces pienākumus. Daļēji atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti ir pieprasījuši balsojumu par 109. - izglītības un zinātnes ministres Ilgas Šuplinskas priekšlikumu.

Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu, balsosim! Par - nav, pret - 41, atturas - 24. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 110. - deputātes Čakšas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 116. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 111. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Evijai Papulei. Lūdzu!

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies, cienījamā sēdes vadītāja.

Ašeradena kungs! No vienas puses, es jums piekrītu jautājumā par lasītprasmes attīstību un veicināšanu, bet budžeta debatēs jūs noraidījāt, kad es tādu programmu piedāvāju attīstīt Latvijā kopumā un īpaši - bērniem. Bet lasīt mēs varam dažādi... Un tomēr Jūs īsti neatbildējāt, vai šābrīža likuma grozījumi, to skaitā arī noraidītie priekšlikumi, garantē, ka Latvijas Jūras akadēmija paliek kā patstāvīga augstākās izglītības iestāde.

Mēs varam vīpsnāt - protam vai neprotam lasīt, esam labāki vai kādi citādi debatētāji... un tomēr... šis priekšlikums, manuprāt, arī būtu atbalstāms - tieši tādēļ, lai tā būtu konkrēta atbilde; īpaši jau tādēļ, ka tad tam, ka Latvijas Jūras akadēmijas kā patstāvīgas augstākās izglītības iestādes pastāvēšana nav apdraudēta, būtu apstiprinājums.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, jo tad tālākajās diskusijās mēs varētu arī nostiprināt... vienalga, kā mēs katrs protam vai neprotam lasīt, arī es tajā skaitā (kritiku pieņemu)...

Un tomēr - vai normas, kas ir attiecināmas... attiecībā uz zinātnisko darbību, augstie kritēriji... tieši tādā pašā izpratnē tiks attiecinātas arī uz Latvijas Jūras akadēmijas kolēģiem un mācībspēkiem? Kā zināms, attiecīgs izņēmums ir Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija. Un, domājams, lai arī padotība vai iekļaušana kādos spēkos vai nespēkos ir cita... piekrītu - tomēr jūrlietas Latvijai vēsturiski ir bijušas svarīgas, vēl nav izmirušas Latvijā un, iespējams, varētu kļūt arī populārākas, tai skaitā starptautiski, tradīcijas mums ir labas.

Līdz ar to mūsu atbildība - lai tādi paši pārmetumi, kādi ir par Latvijas Policijas akadēmijas likvidēšanu (mums šobrīd norāda, ka tās varētu būt zināmas sekas - ka tāpēc mums trūkst attiecīgajā nozarē cilvēku), nebūtu attiecināmi arī uz Latvijas Jūras akadēmijas pastāvēšanu kā patstāvīgu augstākās izglītības institūciju.

Aicinu paskaidrot. Un aicinu nomierināt kolēģus, kas varbūt atbalsta akadēmijas pastāvēšanu, bet neskatās un neprot lasīt, par ko īsti ir katrs priekšlikums. Ir bažas par to, vai Latvijas Jūras akadēmija turpmāk būs patstāvīga augstākās izglītības iestāde Latvijā.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu. Un varbūt arī skaidrot, novēršot liekas (ja tās ir liekas!) bažas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates tiek slēgtas.

Ašeradena kungs, vai komisijas vārdā vēlaties ko piebilst?

A. Ašeradens. Jā, paldies.

Komisijas rīcībā nav informācijas, ka kaut kādā veidā tiktu apdraudēta Latvijas Jūras akadēmijas patstāvība vai tās nākotne.

Komisija šo priekšlikumu nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 111. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 26, pret - 52, atturas - 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 112. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 113. - deputāta Teirumnieka priekšlikums, kas ir analogs. Tas arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 114. - izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 115. - Juridiskā biroja priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 116. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums, kurā ir iekļauti ļoti daudzi līdzšinējie deputātu priekšlikumi. Tas ir atbalstīts, un tas nosaka, kas ir augstskolas satversme. Tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 117. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums, kas paredz izslēgt likuma $10.^{1}$ panta otro daļu. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Evijai Papulei. Lūdzu!

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies. Sēdes vadītāja un kolēģi! Lai arī sākumā komisijas vadītājs objektīvi teica, ka par koledžām īsti šobrīd debates nav šo priekšlikumu kontekstā, tomēr, skatoties uz komisijā jau bijušajām diskusijām, nav gūta pārliecība, ka koledžas kā augstākās izglītības institūcijas paliks nevis kā struktūrvienības... nevis kā vienkārši īso augstākās izglītības programmu īstenošana, atdodot kādai no augstskolām... bet paliks kā augstākās izglītības institūcijas.

Manuprāt, risinājums, kāds šobrīd tiek piedāvāts (tajā skaitā - koledžām), debatējot ar Izglītības un zinātnes ministriju, nav vēl līdz galam skaidrs, un pagaidām tas neizklausās arī tāds drošs... par to, ka koledžas būtu profesionālās izglītības iestādes, kas īsteno augstākās izglītības programmas. Tas pats par sevi (un koledžu pārstāvji debatēs to pierādīja) nav risinājums, kas būtu saprotams vai pieņemams, vai saskaņots ar starptautisko praksi un pieredzi. Tas - pirmkārt.

Otrkārt. Ja koledžām, esot Profesionālās izglītības likumā kā profesionālās izglītības iestādēm, tiek piedāvāts īstenot augstākās profesionālās izglītības programmas, tad īsti nav saprotams, kādēļ tas jāliek ir Profesionālās izglītības likumā... svītrojot tomēr faktu, ka tās ir augstākās izglītības programmas... tātad attiecīgi iestādes to īsteno. Un vai tad vēl kāda programma no augstskolām, ja tās īsteno profesionālās studiju programmas... tiks ieskaitītas pie tehnikumiem... vai to varēs īstenot tehnikumi?

Būtībā jau šodiena rāda, ka viens no mērķiem - un tas nav nepareizs mērķis - ir faktiski pārskatīt augstākās izglītības institūciju skaitu Latvijā. Bet mehāniska samazināšana vai lēmumu pieņemšana, lai tas notiktu vienkārši mehāniski un ātri - bez debatēm, bez programmu pārskatīšanas, bez resursu izvērtēšanas -, jo Latvijā resursi, īpaši cilvēkresursi, ir ļoti būtiski un nav tik brīvi pieejami... Bez šāda veida izvērtēšanas vienkārši pieņemt, ka, jā, koledžu vairs nebūs... un tādas šobrīd ir 24 koledžas, no kurām 16 ir valsts koledžas... nebūs - tas vienkārši nav īsti pieņemami.

Es ceru, ka diskusijās ar Izglītības un zinātnes ministriju tiks rasts saprātīgs risinājums, lai tiem 18 procentiem studentu, kuri šobrīd studē koledžu programmās jeb īsajās augstākās izglītības programmās, būtu garantija, ka viņi varēs pabeigt - nu, tā gan vienmēr Latvijā ir bijis -, bet arī tiem, kuri tagad beidz 12. klasi un kuriem ir vēlme studēt koledžā, būtu atbilde - vai tas ir

ilgtermiņa lēmums, vai tomēr jāizvēlas garākas studijas, vai jāizvēlas kaut kas pilnīgi cits, vai jāizvēlas studijas ārpus Latvijas.

Pagaidām skaidras atbildes nav, tādēļ mēs pēc būtības nedrīkstētu vienkārši pieņemt lēmumu, ka, jā, 30 gadu... pastāvošā sistēma, kas ir Eiropas kontekstā novērtēta... starptautiski akreditētas un izvērtētas programmas, kuru pieredze ir arī īpaši (ja mēs runājam par profesionālo piederību vai sagatavotības līmeni) augsti novērtēta... arī īstenojot šāda tipa programmas Austrijā, kas ir labi zināma kā profesionālās izglītības... labi sagatavota sistēma, un mēs mācāmies no šīs valsts pieredzes.

Darba devēji laiku pa laikam, vismaz pēdējos desmit gadus, ir aicinājuši... un pēdējos piecos vai sešos gadus ir novērtējuši, ka tieši pirmā līmeņa, augstākās izglītības pirmā līmeņa, programmu beidzēji un speciālisti... ka tieši tie ir tie, ko viņiem visvairāk vajag. Kādēļ? Tādēļ, ka tiem ir gan teorētiskās zināšanas, gan arī - tas ir pats svarīgākais, kas ne vienmēr ir augstākās izglītības pilnas programmas beidzējiem, - praktiskās zināšanas un praktiskās pieredzes guvums. Līdz ar to šāda veida speciālisti tiek vienkārši izķerti un pieprasīti darba tirgū.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Un vēlu veiksmi un izturību Izglītības un zinātnes ministrijai, debatējot par to, kur īsti būt vai nebūt koledžām kā institūcijām, un nedebatēt, vai īsās programmas ir vajadzīgas vai nav vajadzīgas... īpaši, ja mēs attīstīsim tālāk mūžizglītības kontekstu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Ašeradena kungs, komisijas vārdā...?

A. Ašeradens. Paldies, jā.

Komisija kopumā atstāja negrozītu koledžu statusu Augstskolu likumā. Taču taisnības labad jāpiebilst, ka, kā jau es teicu ievadrunā, komisija atbalstīja Izglītības un zinātnes ministrijas piedāvājumu svītrot koledžas no augstskolu tipoloģijas. Pašlaik ministrija strādā pie jauna piedāvājuma, un tas tiks atrisināts.

Komisija neatbalstīja 117. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 117. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 28, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 118. - deputāta Vucāna priekšlikums. Komisija, līdzīgi kā 117. priekšlikumu, nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam. Lūdzu!

J. Vucāns (ZZS).

Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Mans priekšlikums gan ir nedaudz citāds nekā iepriekšējais, 117., priekšlikums.

Šim priekšlikumam ir divi mērķi šībrīža kontekstā. Tad, kad es to priekšlikumu rakstīju, protams, es nezināju, kāds būs komisijas lēmums attiecībā uz koledžu nākotni šajā likumprojektā "Grozījumi Augstskolu likumā", bet jebkurā gadījumā es domāju par to, lai koledžu izglītība tā, kā tā šobrīd ir nostiprināta Eiropas dokumentos, lai tā līdzīgā veidā tiktu nostiprināta arī Latvijas likumdošanā.

Spēkā esošā likuma redakcija, var teikt, ir novecojusi. Tās jaunās lietas, kas ir parādījušās Eiropas augstākās izglītības likumdošanā, konkrēti Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā, skaidri un gaiši pasaka, ka īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas jeb tas, ko mēs saucam par koledžas programmām, ir pēc būtības daļa no bakalaura programmām. Respektīvi, tas pasaka to, ka šo programmu īstenošana ir jāveido tā, lai šīs programmas apguvēji bez īpašām problēmām varētu turpināt izglītību atbilstoša virziena bakalaura studiju programmās.

Tas arī ir pateikts šajā priekšlikumā. Šī priekšlikuma redakcija ir saskaņota ar Latvijas Koledžu asociāciju. Praktiski tā ir asociācijas virzīta un tiešām atspoguļo tās tendences Eiropas augstākajā izglītībā, kādas ir šobrīd. Protams, ja šajā lasījumā jūsu vairākums lems neatbalstīt šo priekšlikumu, es domāju, ka līdzīgā, ļoti līdzīgā veidā tas būs jāiestrādā jebkurā no likumprojektiem.

Bet vēl es aicinātu jūs padomāt par izglītības procesa nepārtrauktību arī tajā posmā, kamēr Izglītības un zinātnes ministrija veidos jauno regulējumu Profesionālās izglītības likumā, mēģinot tur iestrādāt koledžu izglītību. Kamēr tiks veikti atbilstoši grozījumi Izglītības likumā, kas arī, visdrīzāk, būs nepieciešami, koledžu izglītība jeb īsā cikla augstākā profesionālā izglītība kā tāda jau neapstāsies. Un, teiksim, pēdējām Eiropas tendencēm atbilstošam regulējumam būtu vēlams būt Latvijas likumdošanā.

Līdz ar to es tomēr aicinu atbalstīt 118. priekšlikumu. Šis mans priekšlikums nevienam nevar nodarīt nekādu ļaunumu, jo tas arī pēc būtības neatceļ nekādas no tām normām, kuras ir šībrīža redakcijā. Tas tikai padara likumdošanu skaidrāku un daudz skaidrāk iezīmē īsā cikla profesionālās augstākās izglītības vietu visā augstākās izglītības sistēmā Eiropā, un vēlams, lai tas tā būtu arī Latvijā.

Paldies.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Ašeradena kungs, komisijas vārdā...?

A. Ašeradens. Komisija, kā jau es teicu iepriekš, nolēma atstāt negrozītu koledžu statusu likumā, un līdz ar to 118. priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 118. - deputāta Jāņa Vucāna iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 24, pret - 53, atturas - 3. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 119. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 8. pantu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 120. - deputātu Golubevas, Dūrīša, Voikas, Bluķes, Pavļuta, Rukšānes-Ščipčinskas, Skrides un Pleša priekšlikums. Līdzīgs. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 121. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Līdzīgs. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 122. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Līdzīgs. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 123. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti ir pieprasījuši balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 123. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 25, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 124. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 9. pantā iekļautos grozījumus. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 125. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Līdzīga rakstura. Arī ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 126. - Izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 127. - deputāta Ašeradena priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 128. - deputātes Čakšas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 129. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 130. - deputātu Golubevas, Dūrīša, Voikas, Bluķes, Pavļuta, Rukšānes-Ščipčinskas, Skrides un Pleša priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 131. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 132. - deputāta Vucāna priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 133. - deputātu Znotiņa un Eglīša priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 134. - deputāta Vucāna priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 135. - frakcijas KPV LV priekšlikums. Paredz mākslas universitāšu galvenās lēmējinstitūcijas. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 136. - deputāta Ašeradena priekšlikums. Paredz izslēgt likuma 12. panta otro daļu. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 137. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 138. - deputāta Vucāna priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti... Tātad sākam debates.

Debatēs pieteicies Jānis Vucāns. Lūdzu!

J. Vucāns (ZZS).

Kolēģi! Šī mana priekšlikuma būtība ir saistīta ar to, ka es uzskatu, ka ne visās augstskolās padomēm būtu jābūt obligātām.

Es esmu pietiekami labi informēts, ka to situāciju, kāda tiešām ir bijusi dažās no lielajām Latvijas universitātēm, kas ir daudzprofilu zinātniskās un mācību, arī inovāciju ieviešanas institūcijas, kur lēmumu pieņemšanai... tādu saskaņotu lēmumu pieņemšanai bez ārējās palīdzības ir bijis grūti iztikt. Un tur, es pieļauju, šādu padomju kā palīga rektoram lēmumu pieņemšanā... ka tas varētu nest kaut kādu, teiksim, nu, saprātīgu efektu.

Tajā pašā laikā es domāju un esmu arī pārliecināts, ka ir vesela virkne cita veida augstskolu. Te es varu runāt gan par to, ko mēs šobrīd sauksim par mākslas un kultūras universitātēm, un arī to, ko sauksim par lietišķo zinātņu universitātēm, kuras pēc saviem apjomiem, mērogiem ir mazākas, kur šo pārstāvēto gan zinātņu virzienu, gan arī struktūrvienību skaits ir krietni mazāks, kur tie procesi ir krietni labāk menedžējami.

Te varbūt es tādu līdzību mēģināšu... Nu daudzi no jums, kolēģi, tomēr kādu laiku savā dzīvē ir strādājuši uzņēmējdarbībā. Tātad vai nu pašiem ir piederējis uzņēmums, vai ir vadīts, vai jūs esat bijuši iesaistīti uzņēmuma vadīšanā. Viena lieta ir akciju sabiedrība, cita lieta - sabiedrība ar

ierobežotu atbildību, bet ir taču arī tādas uzņēmējdarbības formas kā viena īpašnieka uzņēmums, kā ģimenes saimniecība un Latvijas gadījumā arī šis mikrouzņēmuma režīms. Un tie citi režīmi ir radīti tādēļ, lai varētu saimniekot efektīvāk, lai varētu vieglāk no informācijas, kas nāk pie vadītāja, nonākt līdz lēmumam, lai tas būtu nepastarpinātāk.

Un izglītības un zinātnes jomā arī ir tieši tāpat. Ja tā saimniecība - šeit es tiešām lietoju vārdu "saimniecība"... Ja tā saimniecība ir pārskatāma, tad ir svarīgi, lai lēmumi tiktu pieņemti pēc iespējas ātri, racionāli, reaģējot uz tirgus izmaiņām, reaģējot uz to, teiksim, kāda ir fondu pieejamība, un daudzām citām lietām.

Lielās, smagnējās institūcijās tas vienmēr notiek... tas process ir ilgstošs, un tādam tam droši vien ir jābūt, lai nodrošinātu to, ka visi tie, kas varētu uz vieniem un tiem pašiem resursiem pretendēt, būtu informēti, lai tas lēmums būtu sabalansēts. Mazāka izmēra institūcijās tas vienmēr ir... tā lēmumu pieņemšana ir daudz straujāka, un tas ir tas pluss, kuru daudzās pasaules valstīs tomēr mēģina izmantot arī augstākās izglītības un zinātnes sektorā, jo ir lielie spēlētāji, kas iet uz lieliem mērķiem, un ir mazāki spēlētāji, kas nokopj, teiksim, tos pētījumus, nokopj to... arī tās varbūt strauji nepieciešamās izglītības programmas, kuras ātri parādās un pēc kaut kāda laika atkal pazūd.

Un, manā skatījumā, jau šībrīža situācijā tas regulējums Latvijā, kas pastāv augstākās izglītības... Augstskolu likumā un pieļauj... nevis pieļauj, bet pēc būtības prasa padomnieku konventa pastāvēšanu kā padomdevēju institūciju rektoram, - šī shēma daudzos gadījumos ir attaisnojusies, lai tiešām augstskolu darbība būtu tieši orientēta uz tām prasībām, kas nāk no darba tirgus. Šajos padomnieku konventos daudzās augstskolās ir Latvijā un arī starptautiski ļoti zināmi zinātnieki, tai skaitā gan Latvijas, gan ārzemju zinātņu akadēmiju akadēmiķi, ir cilvēki no uzņēmējdarbības vides, no Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, no Latvijas Darba devēju konfederācijas, no profesionālajām nozaru asociācijām, un tā shēma strādā. Tad kāpēc bojāt to ar obligātu prasību, ka padomēm ir jābūt visās institūcijās jeb visās augstskolās, ja mēs varam tiešām veikt zināmā mērā izvēli un ļaut padomēm darboties tur, kur tās tiešām ir nepieciešamas, un neuzspiest tur, kur bez tām ļoti labi var iztikt.

Paldies.

Aicinu manu priekšlikumu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātam Reinim Znotiņam.

R. Znotiņš (JK).

Sveiki, vēlreiz! Man ļoti patika Vucāna kunga salīdzinājums, nevarēju atturēties nenokomentēt.

Vucāna kungs, man gribētos jums jautāt, kuras ir tās no valsts finansētajām augstskolām... ko valsts finansē no budžeta ieņēmumiem, kuras ir tās, ko jūs uzskatāt par individuālajiem komersantiem, kuras ir tās, kur jūs uzskatāt, ka, nezinu, rektoram vienpersoniski pieņemot lēmumu, tas būs labākais lēmums, kāds šīs institūcijas attīstībā var būt. Kuras ir šīs izredzētās augstskolas, kuras var dzīvot par valsts līdzekļiem, jūsuprāt, bet var saimniekot tur tā kā savā ķešā, neatskaitoties nevienam un pieņemot lēmumus individuāli kā individuālais komersants?

Mēs atcerēsimies, ka šis regulējums neattiecas uz privātajām augstskolām. Privātajām augstskolām nav tāda, teiksim, piespiedu mehānisma šādu padomi izveidot. Tātad tajās

augstskolās, kur cilvēki maksā par savu izglītību un valsts neiegulda budžeta līdzekļus, tur mēs tādu neliekam, bet es gribētu dzirdēt tos piemērus, kuras no valsts finansētajām iestādēm jūs uzskatāt par savas ķešas tādām... individuālajiem komersantiem, mikrouzņēmumiem, kā jūs salīdzinājāt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Vucānam otro reizi.

J. Vucāns (ZZS).

Nu acīmredzot man ir jāatbild Znotiņa kungam.

Tātad, pieminot šīs dažādās uzņēmējdarbības formas, es nebūt nebiju domājis tās īpašumtiesības, kuras šinī gadījumā, valsts augstskolu gadījumā, tiešām pieder valstij. Es runāju par uzņēmuma mērogiem.

Znotiņa kungs, ja jūs iedomājaties, ka kādā no Latvijas valsts augstskolām rektors var pieņemt vienpersoniski lēmumus bez senāta atbalsta - nopietnākos gadījumos, investīciju gadījumos -, bez jūsu ministrijas atbalsta, tad jūs vienkārši nezināt, kā mūsu sistēma strādā, kā strādā Latvijas augstākās izglītības sistēma. Jums sen vajadzēja zināt to, ka jebkura nopietna investīcija jebkurai augstskolai ir jāsaskaņo ar Izglītības un zinātnes ministriju vai ar pārraugošo ministriju.

Un šeit runāt par kaut kādiem "ķešas" principiem, kā jūs izteicāties... Tas tikai demonstrē to, ka jūs, būdams parlamentārais sekretārs Izglītības un zinātnes ministrijā nu jau pietiekami ilgu laiku... ka par to, ko es nosaucu par saimniecību... saimniecību tādā nozīmē, ka jebkurā sistēmā ir jābūt saimniekam, lai vispār resursi tiktu racionāli izmantoti, par to, ko es nosaucu par saimniecību, kā šī saimniecība - Latvijas augstākās izglītības saimniecība -, kurai ir jābūt gan stimuliem, gan arī atbildībai, kā tā strādā... jums ir diemžēl gaužām maz izpratnes.

Es atvainojos, es parasti nerunāju tādos toņos un tā, bet jūs tiešām mani izprovocējāt šodien. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu!

Ašeradena kungs, vai jūs vēlējāties kaut ko komisijas vārdā piebilst?

A. Ašeradens. Jā, paldies.

Tātad komisija kopumā ir atbalstījusi 149. priekšlikumā iekļauto 12. panta redakciju, kas paredz to, ka valsts dibinātās augstskolās - atvasinātās publiskās personās - pārvaldes orgāni ir augstskolas padome, senāts, rektors, kā arī satversmes sapulce un akadēmiskā šķīrējtiesa, ja to paredz satversme. Savukārt privātpersonu dibinātās augstskolās padome var netikt dibināta un tās funkcijas var veikt dibinātājs. Tā ka šis jautājums 149. priekšlikumā ir atrisināts un 138. - deputāta Vucāna priekšlikumu komisija nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 138. - deputāta Jāņa Vucāna iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsošanas režīmu! Par - 27, pret - 53, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 139. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Paredz noteikt privātpersonu dibinātas augstskolas augstākās vadības institūcijas. Šis priekšlikums arī nav atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 140. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Arī komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti ir pieprasījuši balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 140. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 26, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 141. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 142. - deputāta Vucāna priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 143. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 144. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 145. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 146. - deputātu Golubevas, Dūrīša, Voikas, Bluķes, Pavļuta, Rukšānes-Ščipčinskas, Skrides un Pleša priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 147. - deputāta Ašeradena priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 148. - deputātes Čakšas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 149. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 149. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Tātad definē 12. pantu, kas paredz augstskolu pārvaldes institūcijas. To komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 150. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Nosaka satversmes sapulces kompetenci. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 151. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 152. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 153. - Juridiskā biroja priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 154. - izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un ietverts 162. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 155. - deputātes Čakšas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un ietverts 162. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 156. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 162. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 157. - deputātu Golubevas, Dūrīša, Voikas, Bluķes, Pavļuta, Rukšānes-Ščipčinskas, Skrides un Pleša priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 162. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 158. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 162. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 159. - deputāta Vucāna priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 162. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 160. - izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 161. - deputātes Čakšas priekšlikums. Daļēji atbalstīts, iekļauts 150. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 162. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 163. - Juridiskā biroja priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 164. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Vucāna, Auguļa un Bergmaņa priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ašeradens. 165. - Izglītības un zinātnes ministres Šuplinskas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 166. - deputātes Čakšas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 167. - deputātu Papules, Dombrovska, Švecovas un Goldbergas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 168. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 169. - deputāta Ašeradena priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 170. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 171. - deputātu Golubevas, Dūrīša, Voikas, Bluķes, Pavļuta, Rukšānes-Ščipčinskas, Skrides un Pleša priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 172. - deputāta Vucāna priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 173. - frakcijas KPV LV priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 174. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 175. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 176. - deputātes Kursītes-Pakules priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 177. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 178. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 179. - deputāta Jansona priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 180. - deputātes Reiznieces-Ozolas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 184. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 181. - deputāta Teirumnieka priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ašeradens. 182. - deputāta Vucāna priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates. Sākam debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam. Lūdzu!

J. Vucāns (ZZS).

Jā, kolēģi! Kā jūs jau dzirdējāt no manas iepriekšējās runas šodienas debatēs, es neesmu dedzīgs šo padomju atbalstītājs, tomēr ir situācijas, kur es redzu, ka no tām padomēm mēs varētu gūt reālu labumu. Un tā ir tā situācija, kad ar padomju palīdzību tiek veicināta augstskolu sadarbība.

Tie ir arī tie jautājumi, par kuriem šodien minēja gan izglītības un zinātnes ministre, gan Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārais sekretārs, par ko runāja arī mans kolēģis Viktors Valainis un vēl vairāki deputāti, - praktiski par šiem konsorcijiem un konsorciju vadīšanu. Šāda konsorcija gadījumā tiešām ir jautājums - kā to lielāko zinātnisko institūciju apvienību būtu pareizi uzbūvēt tā, lai vadība būtu iespējami pārdomāta un uz mērķi orientēta. Un ir skaidrs, ka tātad, tā kā tiek saliktas kopā vairākas juridiskās personas ar savām tiesībām, arī ar savām autonomijām, tas process nebūs vienkāršs un tur ir gana daudz dažādu koordinējošo darbību jāveic. Tur šādas padomes pastāvēšana acīmredzot ir lietderīga, man vismaz tā liekas, es tur redzu to lietderību. Un tad ir jautājums, kā to padomi veidot.

Ar savu priekšlikumu es esmu izteicis savu redzējumu, kā es būtu šādu padomi veidojis gan no... Varbūt te ir mazāk par funkcijām šajā priekšlikumā, vairāk par organizatorisko uzbūvi, ņemot vērā to, ka šādās padomēs būtu tiešām svarīgi, lai būtu arī zinātnes pārstāvji, lai noteikti būtu pārstāvēta Latvijas Zinātņu akadēmija, lai nebūtu aizmirsts par studentiem, jo tad, ja ir vairāku augstskolu kopīga padome, tur saduras vairāku augstskolu ne tikai darbinieku, bet arī studentu intereses un tas viss ir jāsalāgo.

Tātad par to visu ir mans redzējums šajā priekšlikumā, diemžēl komisija šo priekšlikumu neatbalstīja, bet neko citu vietā arī nepiedāvāja. Es piekrītu Viktoram Valainim, ka speciālajā likumā - un Augstskolu likums ir speciālais likums - noteikti var iestrādāt normu, kura būs prevalējoša pār vispārīgajām normām, un ka Juridiskā biroja iebildumu, ka katrai juridiskajai personai vajadzētu savas vadības institūcijas, ar speciālu regulējumu mēs varētu apiet, ka mēs varētu veidot šī likuma ietvaros speciālo regulējumu, kā šīs kopīgās padomes būvēt, kāds būtu to juridiskais statuss un viss pārējais no tā izrietošais.

Tātad es aicinu šo priekšlikumu atbalstīt un nepieciešamības gadījumā trešajā lasījumā veikt atbilstošās korekcijas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Ašeradena kungs, komisijas vārdā...?

A. Ašeradens. Paldies. Komisija debatēja par šo jautājumu diezgan plaši. Un, kā jau Vucāna kungs teica, mēs neatradām juridisku risinājumu kopējas augstskolu padomes izveidošanai, tādēļ komisija neatbalstīja 182. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 182. - deputāta Jāņa Vucāna iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 26, pret - 55, atturas - 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 183. - deputātu Golubevas, Dūrīša, Voikas, Bluķes, Pavļuta, Rukšānes-Ščipčinskas, Skrides un Pleša priekšlikums. Līdzīga rakstura. Arī komisija nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Marijai Golubevai. Lūdzu!

M. Golubeva (AP!).

Godātie kolēģi! Kaut gan mēs ne visai piekrītam Vucāna kunga redzējumam, piemēram, par obligāto Latvijas Zinātņu akadēmijas iesaisti augstskolu padomes izveidē, kopumā domājam, ka, jo elastīgāku modeli mēs piedāvājam augstskolām - sadarboties savā starpā un perspektīvā, iespējams, apvienoties -, jo lielāka varbūtība, ka ar laiku Latvijas augstākās izglītības sistēmā būs mazāk augstskolu, bet tās visas būs jaudīgas, kvalitatīvas un spējīgas pavilkt kā zinātnes, tā arī izglītības uzdevumus vislabākajā līmenī.

Attiecīgi mēs uzskatām, ka, iespējams, ar noteiktiem nosacījumiem būtu arī jāļauj augstskolām izveidot kopīgu padomi. Mēs to redzam drīzāk kā tādu ceļu uz aizvien ciešāku sadarbību starp vairākām augstskolām. Un, jā, mēs arī esam iedziļinājušies Juridiskā biroja iebildumos par to, ka tas neesot saskaņā ar esošo pārvaldības struktūru vai ietvaru. Bet mēs uzskatām, ka nav bijusi gana dziļa un izvērsta diskusija par tādas apvienotas padomes jēgu, jo, ja mēs tomēr varētu atrast iemeslus, kāpēc varētu būt jēdzīgi izveidot šādu kopīgu padomi kaut kādā posmā divām augstskolām, tad hipotētiski mēs varētu atrast arī juridisku ietvaru, kas varētu šo sarežģītāko pārvaldības modeli tomēr ietvert, un atļaut nevis kaut ko apiet, bet tieši izveidot specifisku pārvaldības modeli, kas ņemtu vērā visas juridiskās prasības, bet kas tomēr ļautu uz laiku vai kaut kādā posmā augstskolu savstarpējā sadarbībā izveidot arī kopīgu padomi.

Līdz ar to mēs šajā jautājumā balsosim atšķirīgi no komisijas, lai vismaz būtu diskusija par šo tēmu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Jā, kolēģi, es atbalstu visu to, ko tikko teica Marija Golubevas kundze, un savā iepriekšējā runā jau es arī pēc būtības par to runāju. Tie skaitliskie piedāvājumi, kas bija mana priekšlikuma, iepriekšējā priekšlikuma, otrajā daļā... Arī es uzskatu, ka tie ir modificējami un pie tiem nevajadzētu tik strikti turēties, tie priekšlikumi bija virzīti debatēm, lai komisijā... bet cerot, ka komisijā par šiem jautājumiem nopietnāka diskusija būs. Tā diskusija tiešām bija, bet diemžēl Izglītības, kultūras un zinātnes komisija neatbalstīja šo ideju.

Es savā pārliecībā esmu, kā es jau šodien vienā no runas reizēm teicu, par burkāna principu: ir jādod jebkura iespēja, tai skaitā legāla iespēja augstskolām sadarboties. Un šāda kopīgu padomju izveidošana var būt, mazinot padomes ietekmi uz katru konkrēto augstskolu, bet saglabājot šīs padomes ietekmes stingrību uz visu šo augstskolu kopumu. Tas ir viens no tiem virzieniem, kurā varbūt būtu jāiet.

Tāpēc ir piedāvātais 183. priekšlikums. Tas lielā mērā sakrīt ar to, ko es biju piedāvājis sava priekšlikuma pirmajā daļā, un, balstoties uz to, es aicinu šo priekšlikumu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Ašeradena kungs, komisijas vārdā...?

A. Ašeradens. Jā, paldies.

Nu, daudz papildu argumentu man nebūs no tā, ko es arī teicu pie 182. priekšlikuma. Vēl es vienīgi gribu teikt, ka pašas augstskolas nekādā veidā neizteica vēlmi veidot šādu kopēju padomi, tādēļ arī komisija, neatrodot juridisko modeli, neatbalstīja 183. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 183. - deputātu Golubevas, Dūrīša, Voikas, Bluķes, Pavļuta, Rukšānes-Ščipčinskas, Skrides un Pleša iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 34, pret - 42, atturas - 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Ašeradens. 184. - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Formulē 14.[1] pantu, kas paredz, kādā veidā tiek veidota valsts augstskolas padome. Komisija šo priekšlikumu ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Anitai Muižniecei. Lūdzu!

A. Muižniece (JK).

Labvakar, cienījamie kolēģi! Par šo pantu, kas runā par augstskolu padomēm. Es gribētu savā runā pievērsties šī panta desmitajai daļai, kas attiecas uz augstskolu padomēm un tā saucamo politiķu atdzišanas periodu... jeb priekšlikumu, kuru komisijas sēdes laikā izvirzījām mēs ar Znotiņa kungu. Un paldies deputātiem komisijā, kas to arī atbalstīja un iekļāva komisijas priekšlikumā.

Proti, priekšlikuma būtība bija par ierobežojumu augstskolas padomes locekļiem ieņemt šo padomes locekļa amatu ātrāk nekā divus gadus pēc Saeimas deputāta, Ministru kabineta locekļa vai parlamentārā sekretāra amata ieņemšanas. Es gribētu īsumā izstāstīt par tiem apsvērumiem, kāpēc šis priekšlikums bija nepieciešams un kāpēc tas ir tik svarīgs.

Pirmkārt un galvenokārt tāpēc, ka tieši no nozares, no augstskolu puses, jau sākot izskatīt šos likuma grozījumus, vēl pirms tie nokļuva Saeimā, nemitīgi bija gan dažādas replikas, gan publikācijas par tā teikt augstskolu padomju politizāciju un to, ka šīs būs politiskas un politizētas augstskolu padomes.

Lai arī deputātiem, kas, iespējams, nebija sekojuši līdzi komisijas sēdēm, būtu skaidrs, par ko es runāju, es atļaušos dažus no šādiem citātiem nolasīt, kā šīs bažas no pašām augstskolām ir izskanējušas līdz šim. Proti, Latvijas Rektoru padome ir minējusi, ka IZM piedāvā valsts augstskolās ieviest politizētu pārvaldības sistēmu. Tāpat ir teikts, ka *de facto* šīs padomes tiks pārvērstas par politiķu un ierēdņu kontrolētām budžeta iestādēm. LIZDA ir norādījusi, ka ir svarīgi nepieļaut padomes locekļu politizētu darbību... un tā tālāk. Arī mūsu prezidents, jau sākotnēji apspriežot izglītības reformu, norādīja, ka ir ļoti svarīgi, lai padomes nebūtu politizētas.

Līdz ar to, protams, mēs iesniedzām šādu priekšlikumu. Kā es teicu, paldies, ka tas ir iekļauts komisijas priekšlikumā. Bet es gribētu uzsvērt to, ka ir skaidrs, ka šāds regulējums neizslēgs faktu, ka būs kaut kādi negodprātīgi, ar politiku saistīti un citādi veidi, kā padomēs nokļūt. Taču, manuprāt, šobrīd, kad top jauns likums, jauns regulējums, ir ļoti svarīgi, ka mēs no parlamenta puses dodam signālu par nepolitizētām padomēm, un tas tagad arī būs iekļauts.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Vucāna kungs, vai jums pietiks ar trim minūtēm?

J. Vucāns (ZZS).
Šķiet, ka ne.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Tad ir pienācis laiks pārtraukumam.

Kolēģi, sēdi turpināsim rīt, 24. februārī, pulksten 14.00, kā mēs to, sākot šo sēdi, esam lēmuši, un tad arī turpināsim izskatīt 18. februāra trešās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtību.

Vēl tikai reģistrācijas rezultāti. Tātad deputātu klātbūtnes reģistrācija ir notikusi.
Pārtraukums līdz 24. februāra pulksten 14.00.
Paldies.
Arlabvakaru!

(Pārtraukums.)

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas ziemas sesijas 21. (attālinātā ārkārtas) sēde
2021. gada 23. februārī

Likumprojekts **"Grozījumi Augstskolu likumā"** *(Nr. 702/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3602)

- Ziņo	- dep. A. Ašeradens
- Debates	- dep. J. Vucāns
	- dep. E. Papule
	- dep. J. Vucāns
	- dep. J. Vucāns
	- dep. J. Vucāns

- dep. V. Valainis
- dep. M. Golubeva
- dep. E. Tavars
- dep. E. Kucins
- dep. E. Papule
- dep. J. Kursīte-Pakule
- dep. J. Jalinska
- dep. R. Znotiņš
- dep. V. Valainis
- dep. M. Golubeva
- dep. V. Dombrovskis
- dep. E. Papule
- dep. J. Kursīte-Pakule
- izglītības ministre I. Šuplinska
- dep. V. Dombrovskis
- dep. D. Beitnere-Le Galla

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

- Debašu turpinājums
- izglītības ministre I. Šuplinska
- dep. J. Vucāns
- dep. E. Tavars
- dep. V. Valainis
- dep. V. Dombrovskis
- dep. R. Znotiņš
- dep. E. Papule
- dep. V. Valainis
- dep. V. Dombrovskis
- dep. A. Muižniece
- dep. J. Vucāns
- dep. V. Valainis
- dep. A. Ašeradens
- dep. V. Valainis
- dep. R. Znotiņš
- dep. E. Papule
- dep. V. Valainis
- dep. R. Znotiņš
- dep. V. Dombrovskis
- dep. A. Ašeradens
- dep. J. Vucāns
- dep. V. Dombrovskis
- dep. E. Papule
- dep. V. Valainis
- dep. E. Papule
- dep. V. Valainis

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

- Debašu turpinājums	- dep. E. Papule
	- dep. E. Papule
	- dep. J. Vucāns
	- dep. J. Vucāns
	- dep. R. Znotiņš
	- dep. J. Vucāns
	- dep. J. Vucāns
	- dep. M. Golubeva
	- dep. J. Vucāns
	- dep. A. Muižniece

Informācija par ārkārtas sēdi

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Balsojumi

Datums: 23.02.2021 14:03:38 bal001
Par - 54, pret - 10, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par pārtraukumiem 18.februāra trešās attālinātās sēdes turpinājumā 23.februārī: pl.15.30 līdz 15.45, pl.17.15 līdz 17.30, pl.18.30 līdz 24. februāra pl. 14.00

Datums: 23.02.2021 14:16:08 bal002
Par - 28, pret - 52, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 14:18:27 bal003
Par - 26, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 2. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 14:27:06 bal004
Par - 27, pret - 33, atturas - 11.
Balsošanas motīvs: 23. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 14:36:08 bal005
Par - 27, pret - 52, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: 34. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 15:29:29 bal006
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 23.02.2021 15:56:42 bal007
Par - 51, pret - 11, atturas - 17.
Balsošanas motīvs: 43. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 16:25:07 bal008
Par - 54, pret - 12, atturas - 16.
Balsošanas motīvs: 63. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 16:30:33 bal009
Par - 30, pret - 50, atturas - 2.
Balsošanas motīvs: 64. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 16:56:10 bal010
Par - 27, pret - 55, atturas - 4.
Balsošanas motīvs: 65. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:01:22 bal011
Par - 84, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 68. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:06:06 bal012
Par - 8, pret - 62, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: 90. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:07:56 bal013
Par - 8, pret - 40, atturas - 22.
Balsošanas motīvs: 98. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:17:11 bal014
Par - 27, pret - 52, atturas - 2.
Balsošanas motīvs: 103. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:17:25 bal015
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 23.02.2021 17:33:08 bal016
Par - 1, pret - 51, atturas - 5.
Balsošanas motīvs: 104. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:34:48 bal017
Par - 0, pret - 41, atturas - 24.
Balsošanas motīvs: 109. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:39:17 bal018
Par - 26, pret - 52, atturas - 2.
Balsošanas motīvs: 111. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:47:01 bal019
Par - 28, pret - 54, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 117. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:51:38 bal020
Par - 24, pret - 53, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: 118. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 17:53:18 bal021
Par - 25, pret - 54, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 123. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 18:05:55 bal022
Par - 27, pret - 53, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 138. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 18:07:12 bal023
Par - 26, pret - 55, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 140. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 18:18:17 bal024
Par - 26, pret - 55, atturas - 2.
Balsošanas motīvs: 182. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 18:23:25 bal025
Par - 34, pret - 42, atturas - 2.
Balsošanas motīvs: 183. priekšlikums. Grozījumi Augstskolu likumā (702/Lp13), 2.lasījums

Datums: 23.02.2021 18:28:06 bal026
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija
23.02.2021. 14.00 15.45 17.30

---
* * * *

Sēdes videotranslācija	**23.02.2021**	14.00	15.45	17.30

1. *pl. 14:00 - 1 h 28 min* *stg 2199* *sēde Nr.21-ziemas-sesija-1-daļa* *Mūrniece*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210223154701_saeima.lv.1_0_0

2. *pl. 15:45 - 1 h 30 min* *stg 2199* *sēde Nr.21-ziemas-sesija-2-daļa* *Beitnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210223173002_saeima.lv.1_0_0

3. *pl. 17:30 - 56 min* *stg 2199* *sēde Nr.21-ziemas-sesija-3-daļa* *Egnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210223183302_saeima.lv.1_0

---
* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

---
* * * *

3

Sēdes video translācija 23.02.2021 14.00 15.45 17.30

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2199
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=897da5b6-8a3b-49ba-ac5b-024004d6c631&stage=5

23.02.2021. 13.Saeima divdesmit pirmā sēde-ziemas sesija, ārkārtas-attālināti Augstskolu likums: 702/Lp13 *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece, Dagmāra Beitnere-Le Galla, Inese Lībiņa-Egnere*
2021.gada 23. februāra sēde sākas pl. 14:00
sēde slēgta pl. 18:29, sēdes ilgums- 4 h 29 minūtes / 3 h 54 min darbs sēdē pārtraukums līdz 24. februāra pl.14:00

Latvijas Republikas Saeimas
2021.gada 18.februāra trešās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtība -
turpinājums 24.februārī pulksten 14:00

	I. Likumprojektu izskatīšana		
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
		Tiek skatīts no pulksten 18:27	
	1.	1. Likumprojekts **Grozījumi Augstskolu likumā** *(702/Lp13)* (2. lasījums) (374 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3602)	

		Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (Referents: Arvils Ašeradens) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	Sēde beigusies 23.02.2021 18:29	*Pārtraukums līdz 24.februāra plkst.14.00*	

---

* * * *